GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

www.glos.live

Głos

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Wtorek
30 lipca 2024
nr 59 (LXXIX)
cena: 17 kč

WIADOMOŚCI
RUNĘŁA KOLEJNA KOPALNIANA WIEŻA
STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
HAWAJE POD BESKIDAMI
STR. 4

SPORT
KAJAKIEM PO PIERWSZY MEDAL IGRZYSK STR. 7

O muralu głośno już przed odsłonięciem

WYDARZENIE: Mural w Jabłonkowie przedstawiający parę górali śląskich i parę jabłonkowskich Jacków stworzony na podstawie twórczości wybitnego artysty z Jabłonkowa, zmarłego przed 10 laty Antoniego Szpyrca, będzie miał w czwartek swoją oficjalną premierę. Jednak już przed jego odsłonięciem w lokalnych mediach społecznościowych zrobiło się głośno, a momentami nawet niesmacznie.

Beata Schönwald, Danuta Chlup

Uroczystość otwarcia muralu rozpocznie się o godz. 17.00. W trzy kwadranse później przewidziano projekcję filmu „Na szkle wierszowanie", a o godz. 18.00 wystąpi kapela „Czerchla". O znaczeniu, jaki miał dla Jabłonkowa Antoni Szpyrc, opowiedzą jego córka Irena Kawulok oraz autor muralu Maciej Szymonowicz. Zwieńczeniem tego wydarzenia będzie licytacja obrazu artysty, z której dochód zostanie przeznaczony na cele charytatywne. – Jesteśmy dumni, że możemy ożywić pamięć wybitnego jabłonkowianina i promować dziedzictwo kulturowe regionu. Wierzymy, że ten mural stanie się ważnym miejscem spotkań i kontemplacji piękna oraz historii – zaprasza Kongres Polaków w RC. Ponieważ chodzi o wydarzenie wyjątkowej rangi, organizatorzy zachęcają, by na tę okazję włożyć strój regionalny lub ubrać się odświętnie.

Mural upamiętniający twórczość Antoniego Szpyrca (1950-2014) powstał na ścianie sklepu „Faboss" dzięki projektowi Kongresu Polaków w RC we współpracy ze stowarzyszeniem „Kapela Lipka", w projekcie partycypują finansowo również Miasto Jabłonków i firma Netis. Maciej Szymonowicz malował go nieco ponad tydzień. Obraz przedstawiający górali śląskich oraz jabłonkowskich Jacków zwieńczony napisem „Witejcie w Jabłónkowie" wywołał burzliwą dyskusję w mediach społecznościowych.

W grupie facebookowej Jablunkov Živě pod postem o powstającym muralu do wczorajszego przedpołudnia pojawiło się 170 komentarzy. Pod późniejszym wpisem, informującym o dokończeniu dzieła, było ich ok. 220. Większość osób chwali mural i z szacunkiem wspomina zasługi Antoniego Szpyrca, lecz nie brakuje takich, którym solą w oku jest gwarowy, cieszyński napis „Witejcie w Jabłónkowie". Na absurd zakrawa to, że często są to osoby noszące polskobrzmiące nazwiska. Zdarzają się komentarze na tyle szowinistyczne, że ocierają się o artykuł kodeksu karnego mówiący o szkalowaniu narodu, języka, rasy lub grupy etnicznej.

Gotowy mural autorstwa Macieja Szymonowicza.
Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Mariusz Wałach, prezes Kongresu Polaków w RC, tak skomentował to dla „Głosu": – Bardzo się cieszę, że udało nam się stworzyć drugi już z kolei mural, tym razem w Jabłonkowie. Pan Antoni Szpyrc był bardzo zasłużonym obywatelem tego miasta. Osobiście chciałbym podkreślić, że miasto Jabłonków będzie z tego miało benefity. Nie tylko dlatego, że będzie miało piękny mural, ale ponadto jest on wpisany w większy projekt – „Szlak Murali Beskidzkich". Można się zatem spodziewać, że będzie przyjeżdżało więcej turystów i Jabłonków stanie się bardziej znany. Wszyscy jabłonkowianie, bez względu na narodowość, powinni się z tego cieszyć. Głupie i nienawistne komentarze wcale mnie natomiast nie zaskoczyły, ponieważ od 62 lat mieszkam na Zaolziu i niejedno już widziałem. Dyskusja na Facebooku ma w pewnym sensie ożywczy i edukacyjny charakter, ponieważ nienawistnicy są w mniejszości. Więcej jest głosów wyjaśniających, skłaniających do refleksji, czyli z dyskusji można się także czegoś nauczyć. A dla tej małej grupki plujących jadem mam tylko jeden przekaz: zanim powstał Facebook, tylko ich najbliżsi wiedzieli, że są niedouczonymi ksenofobami. Teraz wie o tym cały świat – powiedział.

Jednym z zarzutów, który pojawił się w facebookowej dyskusji, był ten, że napis w gwarze cieszyńskiej powstał bez zgody rady miasta. – To prawda, że radnym została przedstawiona wersja robocza samego malowidła. Dopiero później w trakcie powstawania muralu stwierdziliśmy, że można by dodać jakiś regionalny napis. Jestem zaskoczony, jeśli zostało to zrozumiane jako prowokacja, zwłaszcza przez ludzi mających nazwiska świadczące o ich lokalnych korzeniach. Osobiście cieszę się, że mamy ten mural i wysoko oceniam współpracę z Kongresem Polaków w RC, kapelą „Lipka" i Robertem Cieślarem, dyrektorem firmy Netis. A swoją drogą, zamieszanie, jakie powstało wokół tej sprawy, uświadomiło mi, jakim sytuacjom Antoni Szpyrc musiał stawiać czoła. Nigdy nie brakowało mu argumentów. Tym bardziej zasługuje więc na szacunek – podsumował burmistrz Jabłonkowa Jiří Hamrozi.

Internetowa burza wokół gwarowego napisu zaskoczyła również Roberta Cieślara, właściciela nieruchomości, na której mural powstał. – Kiedy pojawiła się propozycja Chrystiana Heczki, żeby na ścianie zrobić mural, stwierdziłem, że to dobry pomysł. Przysłał mi obrazek, który bardzo mi się spodobał. Okazało się jednak, że za dużo jest na nim błękitnego nieba i można by na nim umieścić napis. A ponieważ chodzi niejako o bramę wjazdową do Jabłonkowa od strony drogi szybkiego ruchu, słowa powitania pasowały idealnie. Nikomu z nas nie przyszło do głowy, że skoro Antoni Szpyrc mieszkał tutaj i posługiwał się tutejszą gwarą, to znajdą się ludzie, których ta sama gwara użyta na muralu będzie do tego stopnia drażnić, że wywoła to na Facebooku takie zacietrzewienie – zauważył właściciel Netisu.

Jego zdaniem, mieszkańcy Jabłonkowa powinni się cieszyć, że w ich mieście powstało dzieło, które wpisuje się w szerszy projekt „Szlaku Murali Beskidzkich" i że jako jego część niewątpliwie przyciągnie turystów. ◢

ZDANIEM... Janusza Bittmara

bittmar@glos.live

Nie milkną echa ceremonii otwarcia XXXIII Letnich Igrzysk Olimpijskich w Paryżu. W zero-jedynkowym postrzeganiu rzeczywistości po piątkowym spektaklu pojawiły się tylko dwa rodzaje reakcji – zachwyt i hejt. Oceniając rzeczywistość przez pryzmat bardziej skomplikowanych relacji, można pokusić się o stwierdzenie, że z nadmiaru chęci popełniono wiele błędów, zaś posiłkując się terminologią piłkarską – że w tym meczu pojawiło się wiele sytuacji spalonych. Ale też kilka strzałów w dziesiątkę.

Organizatorzy wydarzenia z założenia nie chcieli powielać sprawdzonych schematów znanych z poprzednich ceremonii, czyli skoncentrowania akcji i treści w jednym miejscu, na stadionie. W rzeczy samej do sprawnie zorganizowanych uroczystych otwarć dużych imprez na stadionie nie można się raczej przyczepić, ostatnie igrzyska w Tokio były świetnym przykładem dobrze skrojonej ceremonii dla wszystkich, z japońskim umiłowaniem precyzji i poszanowania tradycji. Francuzi pod batutą niemieckiego reżysera piątkowego spektaklu w swojej megalomanii poszli jednak na całość, nie bacząc na efekty uboczne w scenariuszu powodujące przysłowiowe „drugie dno" dla niektórych obrazów rozgrywanych nad Sekwaną.

Nie wiem, czy władze Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego w pełni zaznajomiły się z czterogodzinnym scenariuszem, albo być może odpowiednim osobom przesłano tylko streszczenie w formie e-maila, tak czy inaczej kilka punktów tego niewątpliwie ambitnego projektu wyczarowało w finale odrobinę dziegciu w beczce miodu. Zniesmaczył mnie brak poszanowania tradycji, w tym religijnych, tym bardziej że Francja lubi stawać na barykadach w obronie wartości.

Kompletnym niewypałem okazała się moim zdaniem interpretacja „Ostatniej wieczerzy" – słynnej i ponadczasowej freski Leonardo da Vinci, w olimpijskim wydaniu z kobietą o rubensowskich kształtach w centralnej części stołu, a także innymi dziwolągami, w tym prawie nagim niebieskim smerfem, siedzącymi w bardzo charakterystyczny sposób nawiązujący do układu stworzonego przez mistrza Leonarda. Ten, kto odważył się na tak fatalnie skrojoną metaforę, wykazał się elementarnym brakiem smaku. Albo – co jest jeszcze gorszą wiadomością dla świata – celową prowokacją. Ironicznie mógłbym dodać, że na całe szczęście podczas piątkowego outdoorowego spektaklu nikt z organizatorów nie odważył się na podobną metaforę skierowaną do muzułmańskiej części widowni.

Nie zepsuto na pewno muzycznej części ceremonii, ze świetnymi występami Celine Dion, Lady Gaga oraz gwiazdy francuskiej sceny metalowej, grupy Gojira. Efektownym zabiegiem było bieganie po dachach paryskich budynków asasyna ze zniczem olimpijskim ewokującym współczesne gry komputerowe. Zobaczyliśmy przez to Paryż w ciekawych ujęciach, często z adrenaliną unoszącą się w powietrzu. I im bliżej czterogodzinnego finału, tym całość bardziej trzymała się kupy.

Nikt ze sportowców nie wypadł też z łódek krążących po Sekwanie, bo przecież również ten wątek mógł być rozważany przez organizatorów. Przesadny nacisk na wizualną warstwę ceremonii otwarcia igrzysk sprowadził jednak do roli statystów samych sportowców, logicznie przecież głównych bohaterów igrzysk. Najbliższe dni zrekompensują na pewno te braki. O sportowej części igrzysk na str. 7.

CYTAT NA DZIŚ

František Jemelka,

rzecznik Ministerstwa Transportu RC, o podniesieniu wieku obowiązkowych badań lekarskich kierowców

●●●

Na podstawie inicjatywy i ekspertyzy Ministerstwa Zdrowia zgodziliśmy się na podniesienie wieku regularnych badań lekarskich dla seniorów z 65 do 70 lat

DZIŚ...

30

lipca 2024

Imieniny obchodzą: Julita, Piotr
Wschód słońca: 4.53
Zachód słońca: 20.31
Do końca roku: 154 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Sernika
Przysłowie: „Jak po lipcu gorącym sierpień się ochłodzi, to później zima z wielkim śniegiem chodzi"

JUTRO...

31

lipca 2024

Imieniny obchodzą: Helena, Ignacy
Wschód słońca: 4.54
Zachód słońca: 20.30
Do końca roku: 153 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Skarbowości
Przysłowie: „Jeśli upały w sianokosy i żniwa, to zima ostra i dokuczliwa, a jeżeli słota, to w zimie dużo błota"

POJUTRZE...

1

sierpnia 2024

Imieniny obchodzą: Alfons, Justyn
Wschód słońca: 4.56
Zachód słońca: 20.28
Do końca roku: 152 dni
(Nie)typowe święta: Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego
Przysłowie: „Jaki pierwszy, drugi, trzeci, taki cały sierpień leci"

POGODA

wtorek

dzień: 24 do 25°C
noc: 13 do 12°C
wiatr: 1-2 m/s

środa

dzień: 28 do 29°C
noc: 14 do 13°C
wiatr: 2-3 m/s

czwartek

dzień: 29 do 30°C
noc: 18 do 17°C
wiatr: 1-2 m/s

Runęła kolejna kopalniana wieża

Specjalistyczna firma wysadziła w sobotę w powietrze żelbetonową wieżę szybową kopalni Łazy w Orłowej. Pirotechnicy zużyli do likwidacji budowli o wysokości 83 metrów 80 kg materiałów wybuchowych.

Danuta Chlup

● **Pirotechnicy zużyli do likwidacji budowli o wysokości 83 metrów 80 kg materiałów wybuchowych.** Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Informacje o szczegółach wybuchu przekazał dziennikarzom Tomáš Indrej, rzecznik prasowy przedsiębiorstwa państwowego Diamo, które zarządza nieczynnymi kopalniami.

Przygotowania do wysadzenia wieży o podstawie 27 na 18 metrów, ważącej przeszło 16 tys. ton, trwały przez kilka miesięcy. Pracownicy firmy przeprowadzającej eksplozję musieli m.in. wywiercić w wieży otwory do umieszczenia ładunków. Było ich 1060.

– Każdy odstrzał to adrenalina. Kto tego nie przeżył, nie zrozumie – skomentował kierujący eksplozją Jan Výmola. Przypomniał, że podobną konstrukcję wysadzano w 2008 roku – w powietrze wyleciała wówczas wieża szybowa hawierzowskiej kopalni Dukla.

Pirotechnicy korzystali z elektronicznych detonatorów. – Detonator elektroniczny jest sterowany przez chip umieszczony w środku. To zapewnia dokładność opóźnienia, a także maksymalne bezpieczeństwo. Detonator nie może zostać uruchomiony poprzez żadne inne urządzenie oprócz naszego. Korzyścią tej metody jest to, że dzięki chipom wiemy, że każdy z detonatorów działa. System sprawdza osobno każdy detonator i przekazuje nam informację zwrotną, że wszystko działa tak jak ma – wyjaśnił Maciej Kosowski z firmy Austin Detonator.

Likwidację wieży oglądały z bezpiecznej odległości setki osób.

Wydobycie w Kopalni Łazy zakończono przed pięciu laty. W 2021 roku rozpoczęto likwidację kopalni, której początki sięgają lat 90. XIX wieku. Wiele osób pamięta ją pod nazwą Antonín Zápotocký (w skrócie AZ), którą nosiła od lat 50. ub. wieku do 1991 roku.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

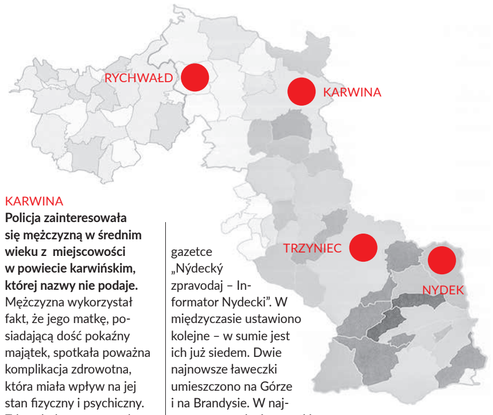

KARWINA

Policja zainteresowała się mężczyzną w średnim wieku z miejscowości w powiecie karwińskim, której nazwy nie podaje. Mężczyzna wykorzystał fakt, że jego matkę, posiadającą dość pokaźny majątek, spotkała poważna komplikacja zdrowotna, która miała wpływ na jej stan fizyczny i psychiczny. Zdana była na pomoc domu opieki. Syn załatwił wszystkie formalności, aby chora kobieta mogła podpisać w biurze adwokackim umowy o darowiźnie. Przygotował je w taki sposób, aby były korzystne tylko dla niego. Dzięki darowiźnie stał się właścicielem gruntów o wartości blisko 40 mln koron. Do biura nie zaprosił swojej siostry, której przypadła znikoma część majątku. Policja przesłuchała już m.in. personel domu opieki i kancelarii adwokackiej, zleciła także sporządzenie opinii biegłego z branży medycznej. **(dc)**

NYDEK

Kontynuowany jest projekt „Nydeckie ławeczki". Pierwszy artykuł na ten temat pojawił się rok temu w gazetce „Nýdecký zpravodaj – Informator Nydecki". W międzyczasie ustawiono kolejne – w sumie jest ich już siedem. Dwie najnowsze ławeczki umieszczono na Górze i na Brandysie. W najnowszym wydaniu gazetki gminnej, dostępnej także w Internecie, opublikowano mapę i wyznaczono na niej punkty, w których znajdują się ławki. Są to miejsca, z których roztaczają się malownicze widoki. Realizatorzy projektu zachęcają do spaceru po trasie wszystkich siedmiu ławek. **(dc)**

RYCHWAŁD

46-letni recydywista okradł dwa mieszkania w jednym domu. Wykorzystał fakt, że blok ze względu na remont był w rusztowaniach. Złodziej wykorzystał czas, kiedy na budowie nie było robotników i wylazł po rusztowaniu na jedno z wyższych pięter. Następnie włamał się do dwóch mieszkań przez uchylone okna. Z obu odniósł urządzenia elektroniczne, biżuterię i gotówkę. Policja postawiła mężczyźnie zarzuty. Ze względu na jego przeszłość kryminalną grozi mu kara pozbawienia wolności do lat trzech. **(dc)**

TRZYNIEC

Spółka Dystrybucja Ciepła rozpocznie 1 sierpnia remont kolejnej części ciepłociągu, tym razem na Tarasie. Z powodu prac wykopowych zostanie zamknięty chodnik przy ul. Lidickiej obok Steelhouse. Utrudnione będzie także dojście na plac Wolności przed Domem Kultury „Trisia", ponieważ piesi nie będą mogli korzystać z pasów na ul. Lidickiej. Wyznaczona zostanie okrężna trasa. Prace mają trwać przez cały sierpień. **(dc)**

Wszystkie drogi prowadzą po »kyrpce Macieja«

● **Meta Rajdu „O kyrpce Macieja" będzie jak co roku w Lasku Miejskim w sąsiedztwie gródeckiego stoiska.** Fot. BEATA SCHÖNWALD

Pierwszym wydarzeniem, które rozpocznie sobotnie obchody 77. „Gorolskiego Święta" w Jabłonkowie, będzie Rajd Turystyczny „O kyrpce Macieja". Impreza ta towarzyszy festiwalowi co roku, a jej organizatorem jest Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski".

Już o godz. 6.45 można będzie się stawić na starcie koło dworca kolejowego w Nawsiu, od godz. 7.00 wyruszać na trasy prowadzące z Mostów k. Jabłonkowa, a od godz. 9.00 będą mogli seniorzy w wieku powyżej 75 lat wychodzić od pensjonatu Na Kamyncu na specjalnie dla nich przewidziany 5,5-kilometrowy spacer do Lasku Miejskiego. Prócz tras pieszych organizatorzy przewidzieli również dwie rowerowe – jedna prowadzi z Czeskiego Cieszyna, a druga z Mostów k. Jabłonkowa. Obie liczą ok. 30 km.

Wszyscy uczestnicy zakończą swoją sobotnią wędrówkę w Lasku Miejskim w Jabłonkowie na mecie koło stoiska Miejscowego Koła PZKO w Gródku. – Tegoroczną nowością jest trasa z Nawsia na Kozubową przez Boconowice do Jabłonkowa – mówi wiceprezes ds. turystyki „Beskidu Śląskiego" Wanda Farnik. Z Nawsia prowadzą jeszcze trzy inne szlaki, konkretnie przez Filipkę, a potem przez Stożek lub Baginiec. Kolejne trzy wychodzą natomiast z Mostów k. Jabłonkowa. Najdłuższa trasa piesza ma 23 km. Jednak większość liczy po kilkanaście kilometrów. Opis ich wszystkich jest dostępny na stronie internetowej www.ptts-beskidslaski.cz.

Jako nagrodę za turystyczny wysiłek pieszy lub rowerowy przewidziano dyplom uczestnictwa oraz poczęstunek w gródeckim stoisku. Najmłodszy uczestnik rajdu, który pokona trasę o własnych siłach, otrzyma pamiątkowe kyrpce. Druga para kyrpców zostanie wylosowana spośród rajdowiczów powyżej 15. roku życia. Natomiast dzieci do lat 15 wezmą udział w losowaniu koszulki „Przez kopce".

– Na Rajd „O kyrpce Macieja" zapraszamy również wszystkich zainteresowanych zabawą turystyczną dla dzieci i młodzieży „Przez kopce". Idąc z Nawsia przez Filipkę, można bowiem zdobyć jeden z dziesięciu tegorocznych szczytów. Na mecie w Lasku Miejskim będą też do nabycia koszulki z motywem „Przez kopce" – zachęca Wanda Farnik.

Opłata startowa wynosi 100 koron dla dorosłych i 75 dla dzieci do 15 lat. **(sch)**

Strażak zranił się podczas pożaru

W sobotę o godz. 7.28 straż pożarna przyjęła zgłoszenie o pożarze drewnianego garażu w Piosku. Na miejsce wyruszyła zawodowa straż pożarna z Trzyńca oraz OSP z Piosku, Bukowca i Jabłonkowa.

Z garażu, w którym składowano materiał budowlany i narzędzia elektryczne, buchały płomienie. Strażacy musieli wyważyć wrota, aby dostać się do środka. W akcji gaśniczej użyli czterech prądów wody.

– W garażu miały się także znajdować butle ciśnieniowe, co, na szczęście, się nie potwierdziło. Podczas interwencji wrota przewróciły się na jednego ze strażaków. Doznał lekkich obrażeń, które opatrzono na miejscu, po czym strażak dalej uczestniczył w akcji – poinformował zastępca rzecznika Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Ostrawie Lukáš Popp.

● **Akcja gaśnicza w Piosku.** Fot. HZS MSK

Ogień udało się opanować w ciągu 20 minut. Trwa wyjaśnianie przyczyn pożaru. Straty oszacowano wstępnie na 200 tys. koron. **(dc)**

Już wisi nowa tablica

Przy wjeździe do Czeskiego Cieszyna-Mistrzowic wisi nowa tablica z polską nazwą miejscowości. Zastąpiła poprzednią, na której nieznany sprawca zamazał polską nazwę. Policja prowadzi śledztwo.

O uszkodzonym znaku drogowym przy ul. Ostrawskiej, oznaczającym początek terenu zabudowanego Czeski Cieszyn-Mistrzowice, informowaliśmy przed niespełna miesiącem. Sprawą zajęła się, jeszcze przed naszym artykułem, przewodnicząca Komisji ds. Mniejszości Narodowych w Czeskim Cieszynie Irena Machů. Zgłosiła incydent odpowiedniemu pracownikowi ratusza, który przekazał materiał Dyrekcji Dróg i Autostrad, zarządzającej drogą krajową I/11. Zarządca drogi w krótkim czasie postarał się o instalację nowej polskojęzycznej tablicy.

● **Nowa tablica przy ul. Ostrawskiej.** Fot. DANUTA CHLUP

Machů poinformowała o incydencie również policję. Ta prowadzi śledztwo w sprawie uszkodzenia znaku drogowego. **(dc)**

Cała szkoła w remoncie

W gmachu Szkoły Podstawowej i Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania w Hawierzowie-Błędowicach przebiega remont, który przeciągnie się aż do września.

– W naszej szkole realizowany jest kompletny remont instalacji elektrycznej i internetowej. To inwestycja miasta, które po kolei remontuje wszystkie swoje szkoły. My zostaliśmy wybrani jako jedna z pierwszych szkół ze względu na zły stan instalacji, mieliśmy problemy z elektrycznością – wyjaśnia dyrektor Tomasz Labudek.

– Prace trwają we wszystkich lokalach szkoły. To duży projekt, a do niego dochodzi jeszcze kolejny – oszczędności energetycznych. Będzie nowe oświetlenie, jesienią zostaną zainstalowane na dachu panele fotowoltaiczne – dodaje dyrektor.

● **Tak w ub. piątek wyglądała sytuacja w jadalni.** Fot. DANUTA CHLUP

Jak będzie wyglądał początek roku szkolnego w remontowanym budynku? Labudek wyjaśnia, że najpierw mają zostać zakończone prace na parterze, aby można było otworzyć przedszkole i oddać do użytku lokale drugiego stopnia. Młodsze klasy mają mieć przez jakiś czas zajęcia w Domu PZKO. W planie jest także wyjazd na zieloną szkołę. **(dc)**

Szanowni Czytelnicy

W terminie od 24 lipca do 2 sierpnia z przyczyn technicznych sekretariat redakcji będzie czynny tylko w poniedziałki i czwartki w godzinach 9.00-15.00. Kontakt: info@glos.live, tel. 775 700 895.

(r)

Hawaje pod Beskidami

Piasek, hawajskie wianki z kolorowymi kwiatami z papieru, egzotyczne drinki i muzyka – kto był choć raz na Hawaii Party w Parku PZKO w Bystrzycy, zna ten klimat. Na czternastej edycji bawiła się w sobotę głównie młodzież, ale nie tylko.

Maluchom podobała się ogromna piaskownica.

Jako pierwszy wystąpił zespół The Silhouettes.

Danuta Chlup

Młodzi ludzie i rodziny z małymi dziećmi to główna grupa docelowa Hawaii Party – imprezy, której organizatorem jest Klub Młodych „Grónì", działający w Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Bystrzycy. Ogromna piaskownica, w którą zamienia się co roku część parku, kusi maluchów do zabawy. Aby ją urządzić, trzeba było zamówić dwie pełne ciężarówki piasku.

Z myślą o dzieciach organizatorzy urządzili po południu konkurs na najbardziej pomysłowy zamek z piasku. Ustawiono także duży dmuchany zamek – zjeżdżalnię oraz stoisko z malowaniem twarzy i dziecięcymi tatuażami.

Michael Rucki i Michał Wolny, którzy wraz z Sabiną Wojnar byli głównymi organizatorami Hawaii Party, przekonywali niemniej, że to impreza „dla każdego".

– To impreza dla wszystkich pokoleń. Każdy tu może znaleźć coś dla siebie – mówił Rucki.

– Hawaii Party odbywa się od czternastu lat. W tym roku zmieniliśmy niektóre rzeczy. Nie budowaliśmy dużej sceny jak na Zlocie, ale wróciliśmy do dawniejszej koncepcji. Scena nie stoi w tym roku na korcie tenisowym, ponieważ wielu osobom się wydawało, że to za daleko od publiczności. Jest bliżej piasku, na którym ludzie tańczą – wyjaśnił Wolny.

Na scenie wystąpiły dwa zespoły z Zaolzia. Pierwszym był The Silhouettes z wokalistką Magdaleną Wierzgoń.

– Przed paru laty byłam w polskim gimnazjum organizatorką „Kwiatu Morwy". Poproszono mnie wtedy o zapewnienie programu. Szukałam kapeli, z którą mogłabym zaśpiewać. Dowiedziałam się o chłopcach, którzy razem grają. Od tamtej pory występowaliśmy razem na różnych wydarzeniach, na kolejnej edycji „Kwiatu Morwy", Koncercie Świątecznym i tak dalej – Wierzgoń opowiedziała „Głosowi" o początkach wspólnej przygody muzycznej.

Drugim wykonawcą był iBand, grający pod kierownictwem Adama Staszczaka. Gościnnie wystąpiła z kapelą Noemi Macura. Po zmroku pojawił się na scenie Inferis Teatr Ognia z Cieszyna. Po występie „ognistych dziewczyn" do drugiej w nocy kontynuowana była zabawa przy muzyce, którą prowadził DJ Luke High.

Tak smakują Hawaje. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

– To także absolwent polskiego gimnazjum. Staraliśmy się, żeby byli lokalni wykonawcy – powiedział w rozmowie z „Głosem" Michael Rucki.

Imprezą towarzyszącą Hawaii Party był przedpołudniowy turniej w siatkówce plażowej z udziałem dziewięciu czteroosobowych drużyn. Zwyciężyła drużyna z Nydku.

Sto lat kościoła, który miał być zburzony

Niedzielny koncert orkiestry smyczkowej i połączonych chórów był pierwszym z szeregu wydarzeń, które przypominają 100-lecie poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę kościoła ewangelickiego w Suchej Średniej. W przyszłą niedzielę odbędą się uroczyste nabożeństwa.

Na przedpołudniowym koncercie spotkali się członkowie, a także sympatycy zboru ewangelickiego w Hawierzowie-Suchej. Przybyli także goście – kierownik Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie Stanisław Bogowski wraz z wicekonsul Marzeną Karwowską oraz Lukáš Sztefek, ksiądz senior Senioratu Cieszyńsko-Hawierzowskiego. Zebranych powitał pastor suskiego zboru ks. Janusz Kożusznik.

– Serdecznie państwa witam na pierwszej części uroczystości stulecia naszego kościoła, który w pewnym okresie został usunięty z map katastralnych jako budowla przeznaczona do wyburzenia. Dzięki Bożej łasce, na przekór szkodom górniczym oraz próbom minionego ustroju, który chciał zlikwidować centrum życia religijnego i tożsamości tutejszej ludności, możemy się tu dzisiaj spotykać – powiedział, otwierając wydarzenie. Przemówienia i rozważania biblijne odbywały się na przemian po czesku i po polsku.

Konsul Bogowski przekazał gratulacje z okazji 100-lecia i podziękował pastorowi oraz członkom zboru za podtrzymywanie zwyczajów, wiary i polskości na tym terenie.

Orkiestra Smyczkowa Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W., która obchodzi w tym roku swoje 60-lecie, oraz połączone chóry na czele z chórem mieszanym „Sucha" z Miejscowego Koła PZKO w Suchej Górnej wykonały piękny koncert składający się z pieśni religijnych, ale też muzyki filmowej. Dyrygentem całości był Tadeusz Danel. Po koncercie zaproszono uczestników na poczęstunek.

Kamień węgielny pod budowę kościoła, a właściwie pierwotnie murowanej kaplicy, poświęcono 3 sierpnia 1924 roku. Niemal dokładnie w rok później, 2 sierpnia 1925, kaplica była gotowa i została poświęcona. Po czasie się okazało, że jest za ciasna, dlatego ją rozbudowano do rozmiarów obecnego kościoła. Jego poświęcenie odbyło się 28 listopada 1937 roku.

Okres powojenny był czasem ciężkiej próby dla suskiego zboru. W wyniku rabunkowego wydobycia węgla lata 50.-80. XX wieku były okresem dewastacji Suchej Średniej, w tym terenu, na którym stoi kościół i cmentarz. Budynek wraz z okolicą stopniowo opadał – w sumie o 17 metrów. Wody gruntowe zalały część cmentarza i trzeba było go zamknąć. Kościół miał być przeznaczony do rozbiórki, lecz ostatecznie do tego nie doszło. W 1991 roku rozpoczęła się rekultywacja terenu cmentarza i okolicy kościoła, w kolejnych latach cmentarz został odzyskany przez zbór i ponownie otwarty.

Koncert orkiestry smyczkowej i połączonych chórów dyrygował Tadeusz Danel. Fot. DANUTA CHLUP

Zbór wydał z okazji jubileuszu czesko-polską jednodniówkę. Zamieszczono w niej „Okruchy historii", spis duszpasterzy oraz sylwetki osobistości związanych ze zborem: Jerzego Sarganka, Anny Klimszy, Ks. Józefa Nierostka, Emilii Kołder, Ks. Władysława Pawlasa, Bronisława Firli i Oskara Pawlasa. Broszurka była inicjatywą Radomira Krygla, po jego śmierci szatą graficzną i składem zajęła się jego żona Darina. W przygotowaniu jest obszerniejsza publikacja. **(dc)**

Kilka dat z historii świątyni

- **1872** Budowa drewnianej kapliczki z wieżą i trzema dzwonami
- **1916** Dzwony z kaplicy zostały zarekwirowane na cele wojenne
- **1924** Poświęcenie kamienia węgielnego i początek budowy kaplicy murowanej
- **1925** Poświęcenie kaplicy ze 156 miejscami siedzącymi
- **1937** Poświęcenie kościoła powstałego w wyniku rozbudowy dotychczasowej kaplicy
- **1949** Poświęcenie organów zbudowanych przez firmę Jan Tuček z Kutnej Hory
- **2001** Remont generalny kościoła oraz jego ponowne otwarcie i poświęcenie
- **2017** Poświęcenie organów po remoncie generalnym

(na podstawie „Okruchów historii" zamieszczonych w jednodniówce)

GOROLSKI ŚWIĘTO®

Program 77. GOROLSKIGO ŚWIĘTA

GOROLSKI ŚWIĘTO®

Piątek 02. 08. 2024 - Lasek Miejski

16.30-22.10: „Nie jyny z naszi dzichty"
Przegląd tradycyjnych i unikatowych ludowych instrumentów muzycznych, kapel, śpiewaków oraz gawędziarzy
16.30: Inauguracja festiwalu
oraz uroczyste przekazanie symbolicznego klucza do bram miasta przez Burmistrza Jabłonkowa

„Pójczie haw gazdowie"
Laureaci konkursów śpiewaczych oraz soliści dziecięcego zespołu folklorystycznego
Łączka (PSP Bystrzyca) • **Łómnianek** (Łomna Dolna)
Patricie Podolinská „Przednówek" (SP im. H. Sienkiewicza z pol. jęz. naucz. w Jabłonkowie)
- laureatka konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"
Polana (ZUŠ Jablunkov) • **Ovečky** (Valašské Meziříčí)
Marie Czepczor „Co strużokach" (SP z pol. jęz. naucz. w Bukowcu)
- laureatka konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"

Ludowy rok obrzędowy
Zespół w ramach TKB: BISTRICA z Bistricy (Bułgaria)

„Był tu jedyn gajdosziczek"
Trombitáši Štefánikovci a ĽH Gymnik (Nimnica, Bratislava, SK)
Gajdošská muzika ze Staré Břeclavi (Břeclav)
Muzyka Blachury i Ficka (Żywiec, PL) • **ĽH Jožka Ďuračku** (Terchová, SK)
Wesele wilamowskie w wykonaniu Zespołu Regionalnego **Wilamowice** (Wilamowice, PL)
BEFOR - Beskydský folklorní orchestr z towarzyszeniem
Zuzany Šulákové, Barbory Čechové, Zdeňka Tofela (dyr. artystyczny), **prymas Ondřej Zedníček**
„Zabijaczka" - widowisko w wykonaniu członków **Chóru Męskiego Gorol** MK PZKO w Jabłonkowie

22.15-02.00: „Muzykula" - posiady muzyczne przy watrze

Piątek - Imprezy towarzyszące

15.30: „Witaczka" - muzykowanie na wozach drabiniastych po Jabłonkowie
15.30: Seminarium etnograficzne „Nie jyny z naszi dzichty"
„Wilamowice i Wilamowianie
– historia i współczesność, zarys kultury ludowej" (Dom PZKO)
17.00: Wystawa plenerowa „Folklove" - ZF Zaolzi i Zaolzioczek w obrazach
18.00: Kawiarenka Pod Pegazem (Dom PZKO)
- promocja publikacji pt. **„Gustaw Morcinek"** autorstwa profesora **Libora Martinka**
19.00: Degustacja tradycyjnych wilamowskich potraw regionalnych (Lasek Miejski)

Sobota 03. 08. 2024 - Lasek Miejski

15.00-19.00: „Kiela tańców znosz, tela razy żeś je człowiekym"
- występy zespołów folklorystycznych, kapel ludowych oraz gawędziarzy:
Błędowice (MK PZKO Hawierzów – Błędowice)
Tereza Rożenek „Szkubaczki" (Szkoła Podstawowa i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania w Bukowcu)
- laureatka konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"
Zespoły w ramach TKB: MYGDONIA (Saloniki, Grecja) • **AVART** (Puebla, Meksyk)
Veronika Czepczorová „Jyndrys" (SP im. H. Sienkiewicza z pol. jęz. naucz. w Jabłonkowie)
- laureatka konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"
Oldrzychowice i Małe Oldrzychowice (MK PZKO Oldrzychowice)
Rozmarynek (Jabłonków) • **Ziemia Żywiecka** (Żywiec, PL) • **Bystrzyca** (MK PZKO Bystrzyca)
FS Ruthenia (Bratislava, SK)

19.00-02.00: Karnawał Gorolski
TOMÁŠ KOČKO & ORCHESTR + Vojenský umělecký soubor ONDRÁŠ
ARZIA oraz **DJ Roman Młynek** - HITY 80-90 lat

SOBOTA - Imprezy towarzyszące

6.45: Rajd turystyczny „O kyrpce Macieja"
9.00: Bieg przełajowy „O dzbanek mleka" (Lasek Miejski)

Lasek Miejski

11.00: Strefa Dziecka - warsztaty kreatywne dla rodzin z dziećmi ukierunkowane na edukację z zakresu kultury regionalnej i dziedzictwa naturalnego
11.00: „Szikowne Gorolski Rynce" - pokazy i warsztaty rzemiosła i technik rękodzielniczych połączone ze sprzedażą wyrobów
11.00 Co jadły sikory, a co Sikorowie? Zapomniane smaki Zaolzia
– warsztaty kulinarne z wykorzystaniem nieuprawnych warzyw i ziół (tzw. chwastów)
12.00: „Gdo mo łowce, tym mo co chce" - prezentacja ras owiec oraz propagacja baraniny w ramach zachowania i wzmacniania regionalnego dziedzictwa kulinarnego
- gulasz jagnięcy, kiełbasy owcze i Bystrzycki tatar owczy pod patronatem Związku Hodowców Owiec i Kóz RC
14.00: Pokazy i warsztaty obróbki wełny od strzyżenia przez „czichrani" (prostowanie loków), „krymplowani" (czesanie), przędzenie po „filcowani" (spilśnianie)
13.00-14.00: Szkoła tańców wilamowskich
14.00: Mecz piłki nożnej - Oldboys Orły Zaolzia Górole x **Dolanie** (Boisko na Białej)
15.00: „Na sałaszu" - pokazy i warsztaty wyrobu białego sera tradycyjną metodą - „kłaganim", dalej „toszczypków", „korbaczików" i „bryndzy" wraz z ich degustacją
15.00: Wystawa plenerowa „Folklove" - ZF Zaolzi i Zaolzioczek w obrazach

Niedziela 04. 08. 2024
Rynek Mariacki

10.00-12.00: Grani na Rynku - występy kapel ludowych oraz prezentacja zabytkowych traktorów
10.30: Uroczyste Nabożeństwo Ekumeniczne w kościele parafialnym
12.00-13.00: Korowód - pochód zespołów i wozów alegorycznych przez miasto

Lasek Miejski

13.00-19.30: Uroczysta inauguracja oraz powitanie gości
Hejnał TKB i połączone chóry: **Chór Męski Gorol** (MK PZKO w Jabłonkowie)
i **Chór Żeński Melodia** (MK PZKO Nawsie)

„Gorolskim chodniczkym"
Ema Tomanek „O mojich starzikach" (Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie)
- laureatka konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"
Kapela Lipka • Kapela Czerchla • Zaolzi i Zaolzioczek (MK PZKO w Jabłonkowie)
Grzegorz Gawlas „O utopcu i przytulii" (SP w Brennej)
- laureat konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"
Łączka (PSP Bystrzyca) • **Zuzanna Haratyk** „Jak sie starka ło mało nie utopiła" (SP im. H. Sienkiewicza z pol. jęz. naucz. w Jabłonkowie)
- laureatka konkursu gawędziarskiego „Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy"
Muzikanti z Čierneho
16.30: Ogłoszenie wyników konkursu kulinarnego **„Kapusta, dymbowo przicieś"** oraz przekazanie certyfikatów „Górolsko Swoboda produkt regionalny®"
Zespoły w ramach TKB:
GRANDINĖLĖ (Poniewież, Litwa) • **Istebna** (Istebna, PL) • **SALONA** (Solin, Chorwacja)
FS GYMNIK (Bratislava, SK)
19.30-21.00: Karnawał Gorolski Dr.Ong

Niedziela - Imprezy towarzyszące

Lasek Miejski

11.00: „Szikowne Gorolski Rynce" - pokazy i warsztaty rzemiosła i technik rękodzielniczych połączone ze sprzedażą wyrobów
11.00 Co jadły sikory, a co Sikorowie? Zapomniane smaki Zaolzia
– warsztaty kulinarne z wykorzystaniem nieuprawnych warzyw i ziół (tzw. chwastów)
11.00: Strefa Dziecka - warsztaty kreatywne dla rodzin z dziećmi ukierunkowane na edukację z zakresu kultury regionalnej i dziedzictwa naturalnego
12.00: „Gdo mo łowce, tym mo co chce" - prezentacja ras owiec oraz propagacja baraniny w ramach zachowania i wzmacniania regionalnego dziedzictwa kulinarnego – gulasz jagnięcy, kiełbasy owcze i Bystrzycki tatar owczy pod patronatem Związku Hodowców Owiec i Kóz RC
14.00: Pokazy i warsztaty obróbki wełny od strzyżenia przez „czichrani" (prostowanie loków), „krymplowani" (czesanie), przędzenie po „filcowani" (spilśnianie)
13.00: Wystawa plenerowa „Folklove" - ZF Zaolzi i Zaolzioczek w obrazach
15.00: „Na sałaszu" - pokazy i warsztaty wyrobu białego sera tradycyjną metodą - „klaganim", dalej „toszczypków", „korbaczików" i „bryndzy" wraz z ich degustacją

Organizatorzy zastrzegają sobie ewentualną zmianę w programie.

Ho! Ho! Ho! Na Gorola wio!

GŁ-363

SPORT

W SKRÓCIE

PKO EKSTRAKLASA PIŁKARSKA. 2. kolejka: Puszcza Niepołomice – Górnik Zabrze 2:2, Lechia Gdańsk – Motor Lublin 0:2, Stal Mielec – GKS Katowice 0:1, Radomiak – Jagiellonia Białystok 2:3, Widzew Łódź – Lech Poznań 2:1, Zagłębie Lubin – Pogoń Szczecin 2:2, Piast Gliwice – Śląsk Wrocław 2:0, Korona Kielce – Legia Warszawa 0:1; Wczoraj po zamknięciu numeru: Raków Częstochowa – Cracovia. Lokaty: 1. Jagiellonia 6, 2. Legia 6, 3. Pogoń 4 pkt.

RANKING WTA: ŚWIĄTEK LIDERKĄ, AWANS LINETTE I FRĘCH. Iga Świątek pozostaje liderką światowego rankingu tenisistek, choć jej przewaga nad drugą w zestawieniu Amerykanką Coco Gauff zmalała do 2832 punktów. Spory awans zanotowały Magda Linette i Magdalena Fręch, które mierzyły się w finale turnieju w Pradze. Linette pokonała w finale Fręch 6:2, 6:1. Dzięki temu sukcesowi Linette awansowała o siedem pozycji i zajmuje 41. miejsce. Natomiast Fręch poprawiła się o dziewięć lokat i obecnie jest 48.

RANKING ATP: HURKACZ SIÓDMY. PROWADZI SINNER. Hubert Hurkacz wciąż zajmuje siódme, najwyższe w karierze miejsce w światowym rankingu tenisistów. Na czele jest Włoch Jannik Sinner, a za nim sklasyfikowani są Serb Novak Djokovic i Hiszpan Carlos Alcaraz. W czołowej dziesiątce nie doszło do żadnych zmian.

ULTRA-WYZWANIE. Ultrakolarz Krzysztof Fechner (na zdjęciu) wystartuje w rajdzie Bałtyk-Bieszczady Tour (23-26 sierpnia). – Zamierzam pobić rekord świata najdłuższego przejazdu na rowerze miejskim – powiedział PAP. Trasa przejazdu ze Świnoujścia do Ustrzyk Górnych wynosi 1008 km. Limit na jej pokonanie to 70 godzin. Fechner ma już na koncie duże sukcesy. W ponad 11 dni pokonał bardzo trudny, liczący niemal 5 tys. km, wyścig Race Across Amerika. **(jb, PAP)**

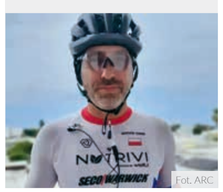
Fot. ARC

SERWIS PIŁKARSKI

Udane piłkarskie żniwa mają za sobą dwaj reprezentanci naszego regionu w Chance Lidze. W weekend, w ramach 2. kolejki najwyższej klasy piłkarskiej w RC, po trzy punkty sięgnęły zespoły Karwiny i Ostrawy. Dla obu klubów były to pierwsze w nowym sezonie zwycięskie mecze, które dobrze wróżą przed wzajemnymi derbami zaplanowanymi na niedzielę 4 sierpnia w Karwinie. Mamy też dobrą wiadomość dla fanów niższych klas piłkarskich. W najbliższy weekend startują rozgrywki w trzeciej, czwartej i piątej lidze. Będzie więc z czego wybierać.

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

PARDUBICE – KARWINA 0:1

Do przerwy: 0:1.
Bramka: 15. Memić.
Karwina: Knobloch – Mikuš, Svozil, Krčík, Fleišman (86. Endl) – Planka, Čavoš (86. Moses) – Memić (72. Ražnatović), Botos (72. Regáli), Samko – Ezeh (72. Vinicius).

● **Piłkarze Karwiny (szare stroje) zasłużenie sięgnęli w Pardubicach po komplet punktów.** Fot. mfkkarvina

Karwiniacy szybko pozbierali się po ubiegłotygodniowej porażce na własnym boisku z Libercem (1:3), prezentując w Pardubicach nowoczesny, szybki i skuteczny futbol. W przegranym meczu 1. kolejki z Libercem nie wypalił tylko trzeci z wymienionych wcześniej przymiotników – podopiecznym Martina Hyskiego zabrakło tydzień temu efektywności pod bramką Slovana. W Pardubicach było zupełnie inaczej – goście wypracowali sobie znacznie mniej czystych okazji, ale z jednej konkretnej zdobyli gola na wagę zwycięstwa, a w defensywie popełnili minimum błędów. Nowy szkoleniowiec Karwiny, Martin Hyský, ponownie postawił w bramce na Milana Knoblocha, pomimo słabszej dyspozycji tego golkipera w feralnym pojedynku z Libercem. 31-letni bramkarz odwdzięczył się trenerowi z nawiązką, zachowując w sobotnim spotkaniu czyste konto.

Akcję na wagę trzech punktów karwiniacy wyprowadzili w 15. minucie. Botos, który po raz pierwszy otrzymał szansę gry w wyjściowym składzie, dograł do Amara Memicia, a ten z granicy pola karnego nie dał szans Budinskiemu w bramce Pardubic. Grecko-bośniacka współpraca zakończona bramką idealnie wpisała się w rytm ofensywnej piłki w wykonaniu ekipy Hyskiego. Gospodarze nie znaleźli antidotum na dobrze poukładaną karwińską grę, w końcówce spotkania mogli nawet po raz drugi wyławiać piłkę z siatki, Andrija Ražnatović z podania Viniciusa w czystej pozycji trafił jednak w słupek.

Martin Hyský, który przed meczem z Pardubicami mocno wierzył w swój zespół, co przełożyło się m.in. na ofensywną, odważną taktykę, po końcowym gwizdku sędziego nie krył zadowolenia z wygranej. Dla 48-letniego trenera było to zarazem premierowe zwycięstwo w meczu o konkretną stawkę.

– Apelowałem do piłkarzy, żeby zwłaszcza w defensywie ograniczyć błędy do minimum. To się udało, a w zamian mogliśmy wyprowadzać niebezpieczne akcje ofensywne. Po kwadransie gry objęliśmy prowadzenie, a ja uwierzyłem, że tego spotkania nie przegramy – skomentował wygraną szkoleniowiec MFK Karwina.

OSTRAWA – JABLONEC 1:0

Do przerwy: 0:0.
Bramka: 53. Ewerton.
Ostrawa: Markovič – Uchenna, Chaluš, Pojezný – Rusnák (70. Buchta), Boula, Rigo (46. Klíma), Holzer – Šín (90. Grygar) – Tanko (46. Ewerton), Adediran (46. Prekop).
To był mecz dwóch bohaterów: stopera Matěja Chaluša i ofensywnego pomocnika Ewertona. Chaluš zagrał w obronie rewelacyjnie, a na deser uratował gospodarzy przed utratą bramki w 76. minucie, udanie interweniując na linii bramkowej po akcji oskrzydlającej Jablonca. Brazylijczyk Ewerton, którego trener Pavel Hapal w pierwszej połowie oszczędzał po trudach czwartkowego, zwycięskiego meczu z FC Urartu Erywań w II rundzie eliminacji Ligi Konferencji Europy (5:1), po wejściu na murawę w drugiej połowie rozkręcił typową dla siebie sambę, okraszoną zwycięskim golem. Ewertona wystawił na czystą pozycję sprytnym podaniem Matěj Šín, jeden z wielu „młodych wilków" w obecnej drużynie Banika.

– To zwycięstwo jest ważne w kontekście naszych ambicji. W kreowaniu akcji ofensywnych mamy jeszcze wiele do poprawienia, ale w defensywie zagraliśmy dziś bardzo dobrze – ocenił wygraną trener Banika Pavel Hapal.

Ostrawianie przed czwartkowym wyjazdowym rewanżem w Lidze Konferencji Europy wysłali ormiańskiemu przeciwnikowi klarowny sygnał: przygotujcie się na powtórkę z rozrywki. Banik czekają w tym tygodniu dwa bardzo ważne mecze: czwartkowy rewanż w Erywanie (17.00) i niedzielne ligowe derby w Karwinie (20.00). Podopieczni Hapala w przypadku wyeliminowania ormiańskiego klubu trafią z dużym prawdopodobieństwem na duński klub FC Kopenhaga.

W innych meczach 2. kolejki Chance Ligi: Dukla Praga – Bohemians 1:0, Teplice – Sparta Praga 1:4, Slavia Praga – Cz. Budziejowice 4:0, Liberec – Ołomuniec 1:1, Ml. Bolesław – Slovácko 3:0, Pilzno – Hradec Kralowej 1:0.
Lokaty: 1. Sparta Praga 6, 2. Pilzno 6, 3. Slavia Praga 4,... 8. Ostrawa 3, 11. Karwina 3 pkt.
W następnej kolejce: Karwina – Ostrawa (niedziela, 20.00).

CHANCE LIGA NARODOWA
Wyniki 2. kolejki: Opawa – Brno 1:1, Zlin – Táborsko 1:0, Vlašim – Chrudzim 2:0, Jihlawa – Wyszków 1:1, Ołomuniec B – Prościejów 0:0, Žižków – Líšeň 1:4, Slavia Praga B – Sparta Praga B 2:1; mecz Ostrawa B – Varnsdrof odbędzie się 7 sierpnia (17.00).
Lokaty: 1. Líšeň, 2. Vlašim, 3. Brno, 4. Zlin po 4 pkt.
W następnej kolejce: Táborsko – Ostrawa B (jutro, 18.00).

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy! Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyślijcie na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportisimo. Kolejna „lotna premia" pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 182. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne głosy na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu nr 181: były niemiecki kolarz Jan Ullrich.

PYTANIE NR 182

Wracamy na zdjęciu do legendarnego meczu Banika Ostrawa z 1. FC Magdeburg w ćwierćfinale Pucharu Zdobywców Pucharu 1978/1979. Bohaterem rewanżowego spotkania na Bazalach, wygranego 4:2, był... No właśnie, kto? Na zdjęciu dosłownie noszony na rękach przez kolegów z drużyny, po awansie do półfinału **(jb)**

Fot. ARC

Kajakiem po pierwszy medal igrzysk!

W rozpoczętych w piątek XXXIII Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu trwa medalowa walka w wielu sektorach. W weekend doczekaliśmy się pierwszego polskiego sukcesu – srebrny krążek igrzysk olimpijskich w Paryżu dla Polski wywalczyła w niedzielny wieczór kajakarka górska Klaudia Zwolińska w slalomie K1. Wczoraj po zamknięciu numeru o medal walczył kajakarz Grzegorz Hedwig. Bezbłędnie jak na razie grają w turnieju siatkarskim reprezentacje mężczyzn i kobiet, na korcie tenisowym do III rundy awansowała wczoraj Iga Świątek, pokonując gładko Francuzkę Dianę Parry 6:1, 6:1. Znając olimpijskie ambicje polskich sportowców w Paryżu, to dopiero „przygotówka" do wielkich emocji.

● **Klaudia Zwolińska nie może uwierzyć, że właśnie zdobyła srebro igrzysk olimpijskich.** Fot. PAP

Janusz Bittmar, PAP

Ten medal smakuje wyśmienicie

Szał radości zgotowała kibicom w niedzielny wieczór kajakarka Klaudia Zwolińska w slalomie K1. Polka popłynęła bezbłędnie nie tylko w finale. Aktualna mistrzyni Europy w slalomie K1 świetnie spisała się już w półfinale, gdzie w odróżnieniu od wielu znakomitych zawodniczek zdołała poskromić tremę i ustrzec się błędów technicznych. W finale Zwolińska przegrała tylko z aktualną mistrzynią świata, Australijką Jessiką Fox, która na mecie uzyskała czas 96,08. Polka pokonała trudny tor w Paryżu z minimalnie gorszym czasem – 97,53. Brąz wywalczyła Brytyjka Kimberley Woods – 98,94.

To drugi medal olimpijski w historii startów biało-czerwonych w tej dyscyplinie sportu. W 2000 roku w igrzyskach w Sydney srebro wywalczyli Krzysztof Kołomański i Michał Staniszewski w C2.

– Wzięłabym to srebro przed startem w ciemno. To coś niesamowitego. Szok. Świetnie, że to także pierwszy medal dla Polski na tych igrzyskach – mówiła Zwolińska, nie kryjąc emocji tuż po finale. Polka przyznała, że była absolutnie skupiona na swoim starcie, wyłączyła wszelkie media społecznościowe. – Teraz mi powiedziano, że to pierwszy medal dla Polski na tych igrzyskach, nawet wcześniej tego nie śledziłam – stwierdziła. – Slalom to gra błędów. Była szansa walki o złoto. Mój przejazd nie był idealny, ale moim zdaniem te idealne w ogóle nie istnieją. Moja kariera sportowa nauczyła mnie, że nie ma się co cieszyć przed czasem. Nauczyłam się pokory przez lata. Wiedziałam, że trzeba skupić się na finale i to w nim trzeba walczyć – oceniła na spokojnie swój świetny występ. – Gdyby nie moja rodzina, to na pewno by mnie tu nie było. Dedykuję ten medal szczególnie tacie, który ze mną jeździł, woził mnie wszędzie, był praktycznie na każdym treningu. Jak płynęłam i byście się przyglądali, to leciał tam brzegiem, ochroniarze go gonili, ale on jest na każdych ważniejszych startach. Ten medal mogę podzielić na tysiące kawałeczków i rozdać wielu osobom.

Kajakarka górska dodała, że musiała dobrze wystartować, bo jak się dobrze pokona pierwsze bramki, to potem „już leci". – W głowie mi się to nie mieści. Po 24 latach przywożę medal dla Polski w slalomie. To pierwszy medal kobiecy w tej dyscyplinie. Do tego rocznica tego, że Polacy pierwszy raz pojechali walczyć na igrzyska sto lat temu do Paryża – wskazała, przyznając zarazem, że teraz musi się nieco rozładować emocjonalnie, bo przed nią jeszcze start w C1 oraz crossie. – Tam też chcę dumnie reprezentować nasze piękne, biało-czerwone barwy. Postaram się przygotować jak najlepiej – zaznaczyła.

Wśród sposobów rozładowywania emocji wymieniała m.in. rozmowę z... dziennikarzami. – Pogadam z wami i coś ze mnie zejdzie. Wcześniej sobie popłakałam. Świętować mogę po igrzyskach, bo tutaj jestem mocno zapracowana.

Siatkówka na »tak«

Z ważnych zwycięstw cieszyli się w weekend polscy siatkarze i siatkarki uczestniczący w olimpijskim turnieju. Polskie siatkarki wygraną z Japonią 3:1 szeroko otworzyły sobie drzwi do ćwierćfinału. Podopieczne Stefano Lavariniego mogą już w środę zapewnić sobie udział w najlepszej ósemce, kiedy to zmierzą się z teoretycznie najsłabszą ekipą turnieju olimpijskiego – Kenią. Dla wszystkich zawodniczek z orzełkiem na piersi niedzielny mecz był olimpijskim debiutem. Biało-czerwona reprezentacja siatkarek wróciła bowiem na igrzyska po 16 latach. Tym cenniejsze jest zwycięstwo z trudnym rywalem.

Polscy siatkarze w sobotę, na inaugurację zmagań, pokonali obowiązkowo Egipt 3:0. To ich siódme zwycięstwo w pierwszym meczu najważniejszej imprezy czterolecia na 11 podejść. Tylko raz był to pierwszy krok na drodze zakończonej medalem. Szkoleniowiec Polaków, Nikola Grbić, zaznaczył, że pierwsze spotkanie turnieju zawsze wiąże się z dodatkowymi emocjami i nerwowością, którą było widać u biało-czerwonych w sobotę. – Wiele myśli pojawia się w głowach zawodników na początku turnieju. Waga spotkania, stres, presja. Jesteśmy faworytami, każdy oczekuje, że łatwo wygramy 3:0 – podkreślił trener w rozmowie z Polską Agencją Prasową.

W środę rano (9.00) siatkarze zmierzą się z Brazylią. To kolejny krok na drodze do powtórzenia sukcesu z 1976 roku, rywal z Brazylii ustawi jednak poprzeczkę znacznie wyżej, od Egipcjan. Wzrok polskich kibiców skierowany jest obecnie na Tomasza Fornala, który nabawił się groźnej kontuzji w sobotnim starciu z Egiptem. Jeden z kluczowych zawodników Grbicia doznał urazu skrętnego lewego stawu skokowego. W przeprowadzanych badaniach nie stwierdzono złamań, wykazały one uszkodzenia aparatu więzadłowego. Sam zawodnik na platformie X zamieścił swoje zdjęcie z rehabilitacji nogi i podziękował za słowa wsparcia nadsyłane przez kibiców. – Dziękuję za każdą wiadomość, jesteście najlepsi. Tak łatwo się mnie nie pozbędą. Chwile odpocznę i jestem – napisał 26-latek.

Fot. Czeski Związek Badmintona

Dzielna walka duetu Mendrek, Král w badmintonie

Pochodzący z Czeskiego Cieszyna badmintonista Adam Mendrek (na zdjęciu), w parze z Ondřejem Králem dzielnie walczą w olimpijskim turnieju, stawiając czoła znacznie wyżej notowanym deblistom. Po niedzielnych meczach wiadomo niemniej, że czeski duet nie zdoła się przebić do strefy ćwierćfinałowej. Mendrek z Králem w dotychczasowych dwóch spotkaniach nie sprzedali jednak tanio skóry. W pierwszym pojedynku czeska para przegrała z aktualnymi mistrzami świata, koreańskim duetem Kang Min-hjok, So Sung-ce w dwóch setach 12:21, 17:21. Zwłaszcza drugi set trzymał do końca w napięciu – Mendrek zagrał świetnie w defensywie, a Král próbował zaskoczyć rywali w ofensywie. W niedzielę Czesi zanotowali drugą porażkę w turnieju, poza ich zasięgiem był duet Supak Džomkoh, Kittinupong Kedren z Tajlandii. Po przegranej w dwóch setach 10:21, 13:21 Mendrek z Králem znaleźli się za olimpijską burtą w grze podwójnej. Przed czeskimi badmintonistami jeszcze trzecie podejście w turnieju, pojedynek o honor z francuskim duetem braci C. Popow, J. T. Popow.

– Znamy się ze wzajemnych treningów. To rywal w naszym zasięgu. Spróbujemy wywalczyć dla Republiki Czeskiej pierwsze zwycięstwo w badmintonowym sektorze na tych igrzyskach – zadeklarował Adam Mendrek, którego wspiera w Paryżu jego ojciec Tomasz, uczestnik igrzysk w Barcelonie 1992. – Spełniły się nasze marzenia, znaleźliśmy się w typowej „grupie śmierci". Południowokoreański duet to przecież mistrzowie świata – zaznaczył Adam Mendrek w rozmowie z dziennikarzami.

CIESZYŃSKIE RODY /229/

Michael Morys-Twarowski

Deurtlowie (Deurtelowie)

Wiele rodów mieszczańskich z Frysztatu czeka na swojego badacza. Jednym z nich są Deurtlowie.

W 1879 roku w Wiedniu wydano książkę poświęconą historii Frysztatu i okolic. Jej autorem był Juliusz Bayer, z zawodu aptekarz. On też podjął się zestawienia listy burmistrzów Frysztatu i właśnie w ten sposób natrafiłem na rzadkie w naszych stronach nazwisko Deurtl. Nie licząc Bayera i autorów opierających się na jego opracowaniu, nikt z lokalnych historyków nie pisał o tej familii.

Felczer we Frysztacie

20 listopada 1786 roku we Frysztacie felczer Józef Deurtl (I) ożenił się z wdową Anną Marią Sanetti z domu Fojcik (Fójcik). Pierwszy mąż Anny Marii pochodził z Italii, stąd jej egzotyczne nazwisko. Małżeństwo Anny Marii i Józefa Deurtlów trwało dość krótko, bo Anna Maria zmarła już 30 lipca 1788 roku.

Deurtl niebawem ożenił się ponownie, tym razem z Antonią Kladiwą (w indeksach parafii we Frysztacie nie znalazłem ich metryki ślubu). Z tego małżeństwa pochodzili Józef (II) (ur. 1791), Antonia Joanna (ur. i zm. 1795), Franciszek Michał Wacław (1796-1797) i Alojzja Helena Teresa (ur. i zm. 1798). Józef (I) zmarł w 1799 roku.

Zapewne krewnym Józefa (I) był Jan Deurtl, również felczer, który w 1803 roku we Frysztacie ożenił się z Antonią Hirschberg.

Burmistrz Frysztatu

Józef (II) Deurtl znaczną część życia spędził w rodzinnym mieście, gdzie zrobił dużą karierę. Był kolejno kasjerem miejskim, radnym miasta i burmistrzem. Ten ostatni urząd objął po śmierci Kaspra Schreibera, zmarłego w 1826 roku. Funkcję burmistrza pełnił kilka lat.

W 1832 roku burmistrzem Frysztatu został Józef Szalsza, z kolei Józef Deurtl w 1833 roku przeniósł się z rodziną do Opawy. W Opawie miał zajazd „zum golden Löwen" (w wolnym tłumaczeniu: U Złotego Lwa). Wiadomo, że od 1837 do 1855 r. pocztę w Opawie prowadził Józef Deurtel. Być może było to dodatkowe zajęcie przybysza z Frysztatu (oboczność nazwisk Deurtl i Deurtel nie byłaby w tym czasie niczym nadzwyczajnym).

Dzieci frysztackiego burmistrza

Józef (II) Deurtl był żonaty z Anną Steuter. Z tego małżeństwa pochodzili: Józef Henryk Maciej Aleksy (ur. 1816, żonaty od 1840 r. z Marią Klimą), Karol Jan Nepomucen (1819-1863, urzędnik skarbowy w Opawie), Anna Barbara Maria (ur. 1820), Rudolf Jan (ur. 1823) i Albertyna Tekla (1826-1827). Cała piątka przyszła na świat we Frysztacie.

Nazwisko Deurtl raczej nie pojawia się już później na Śląsku Cieszyńskim, w każdym razie nie natrafiłem na nie w trakcie swoich poszukiwań. Jeżeli jednak wśród naszych przodków znajdują się frysztaccy mieszczanie, jest spora szansa, że Deurtlowie pojawią się w rodzinnym drzewie genealogicznym. ◢

Skąd to nazwisko?

Nazwisko zapisywano też w wariancie Deurtel. Być może jest pochodzenia niderlandzkiego („deur" to po holendersku „drzwi").

Skąd ten ród?

Nazwisko Deurtel pojawia się w XVI wieku w Augsburgu, więc może być to trop odnośnie pochodzenia frysztackich Deurtlów.

Gdzie doczytać?

Deurtl - genealogia, https://przodkowiecznieszyna.blogspot.com/2024/07/deurtl-genealogia.html [materiały do genealogii rodu].

● Metryka ślubu Józefa Deurtla i wdowy Anny Marii Sanetti. Para pobrała się w 1786 roku we Frysztacie

Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie

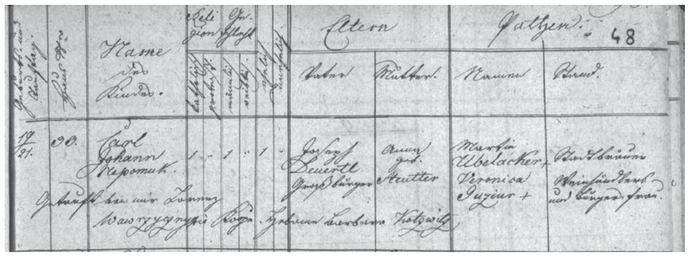

● Metryka chrztu Karola Deurtla, urodzonego w 1819 roku we Frysztacie.

Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie

Wyjątkowa wystawa o powstaniu warszawskim

Płaszcz Eugeniusza Ajewskiego „Kotwy", który służył do kamuflażu, stanowił imitację stroju folksdojcza i niejednokrotnie ocalił mu życie – będzie można m.in. zobaczyć od 31 lipca na wystawie „Rzeczywiste. 80 wyjątkowych przedmiotów z powstania warszawskiego" w Muzeum Powstania Warszawskiego.

– Wystawa to osiemdziesiąt wyjątkowych przedmiotów, które w ciągu dwudziestu lat działalności zgromadziło Muzeum Powstania Warszawskiego. Większość z nich będzie pierwszy raz pokazywana publicznie. Wybraliśmy przedmioty, które niosą ze sobą historię ludzi i emocje z nimi związane – powiedział PAP dyrektor MPW Jan Ołdakowski.

Jak mówił, z jednej strony jest to hołd na osiemdziesięciolecie powstania, a z drugiej jest to podsumowanie działalności muzeum. – Pokazanie, w jaki sposób opiekujemy się eksponatami, w jaki sposób łączymy je z opowieścią o ludziach, o powstańcach warszawskich, o mieszkańcach Warszawy, którzy wtedy byli w stolicy – wyjaśnił.

Zaznaczył, że przedmioty same w sobie są cenne, ale są z nimi związane także emocje, uczucia, pewna tajemnica. Wystawa korzysta z konceptu – koła emocji stworzonego przez psychologa dr Roberta Plutchika jako klucza otwierającego magazyn rzeczy i archiwum wspomnień dla dzisiejszego odbiorcy.

Dyrektor Ołdakowski przekazał, że na wystawie prezentowany będzie m.in. pamiętnik prowadzony w czasie powstania przez Alinę Janowską. – Pamiętnik, o którego istnieniu nikt nie wiedział. Został znaleziony dopiero przez rodzinę po śmierci Janowskiej. Pani Alina wielokrotnie bywała w muzeum, ale nigdy nie powiedziała, że ma taki dokument. Widocznie był on zbyt osobisty, intymny – mówił dyrektor MPW.

– Rzeczy są tylko pretekstem do powiedzenia o pamięci samych powstańców, pamięci mieszkańców Warszawy, ich rodzin. Dlatego dla nas tak ważne było pogrupowanie artefaktów zgodnie z tym, co one niosły, czym one były dla ich właścicieli. Paradoks Warszawy polega na tym, że właściwie pamiątki z powstania, to te rzeczy, które można było zabrać ze sobą, wychodząc z Warszawy. Jak wiadomo, można było zabrać jedną małą walizkę, więc wartość tych przedmiotów jest szczególna – ocenił.

Dyrektor MPW zwrócił uwagę, że pamiątki mają w sobie czasami pamięć o całym powstaniu.

Jeden z kuratorów wystawy Adam Jeżewski opowiedział PAP historię prezentowanego na wystawie płaszcza plutonowego podchorążego Eugeniusza Ajewskiego „Kotwy" (1915–2006).

Płaszcz został uszyty z zielonkawego drelichu około 1940 r. przez żydowskiego krawca, który wykonał go na zamówienie Ajewskiego. Okrycie miało służyć do kamuflażu, stanowiło imitację stroju folksdojcza. Ajewski liczył, że w tym płaszczu będzie mógł swobodnie poruszać się po ulicach. Nosił go w trakcie powstania, podczas walk na Mokotowie.

– Żeby ukryć się przed łapankami, wymyśliłem bardzo mądrą metodę: kamuflaż. Na wzór niemieckich płaszczy, które były długie aż do kostek, narysowałem wzór, poszedłem do żydowskiego krawca i żydowski krawiec szyje mi taki płaszcz. W tym płaszczu uniknąłem szeregu łapanek.

Fot. ARC

Mało tego: kiedy był zamach na Café Club i jest łapanka, wszyscy uciekają i tych, co uciekają, łapią. Wychodzę, rozglądam się na prawo, na lewo w tym płaszczu, kapelusik już przedtem kupiłem tyrolski taki, jak folksdojcze nosili i idę w kierunku samego epicentrum tego wybuchu. A wszyscy Polacy uciekają. Idę i „heil!, heil!", jak Niemcy idą, to tylko podnoszę rękę i „heil Hitler!". Jak już przestano tam łapać, razem z Niemcami wychodzę z tego ognia. Temu płaszczowi zawdzięczam bardzo wiele – wspominał w rozmowie z MPW Ajewski.

Dobrze skrojone okrycie w połączeniu z poczuciem pewności siebie uratowało go z niejednej opresji. Pomysł nie zawiódł. W 2004 r. ubiór został podarowany Muzeum Powstania Warszawskiego.

Po wojnie Ajewski działał m.in. w zrzeszeniach kombatanckich, pisał książki o powstaniu. Był twórcą szeregu pomników upamiętniających walki powstańcze, np. dwunastometrowej metalowej Kotwicy na Kopcu Powstania Warszawskiego, usypanym z gruzów po zniszczeniu miasta.

Wystawę „Rzeczywiste. 80 wyjątkowych przedmiotów z Powstania Warszawskiego" będzie można oglądać w Muzeum Powstania Warszawskiego do 9 czerwca 2025. **(PAP)**

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO serdecznie zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 6. 8. 2024 r. o godz. 15.00 w „Czytelni".
PTTS „BESKID ŚLĄSKI" – zaprasza 31. 7. na spacer z Suchej do Żywocic, który przygotowała i poprowadzi Wanda Wigłasz – 604 949 481. Start z dworca kolejowego Sucha Górna o godz. 9.00.
▲ zaprasza 3. 8.na turystyczne szlaki po Beskidach w ramach rajdu „O kyrpce Macieja". Przygotowaliśmy trasy piesze, rowerowe, dla seniorów, rodzin z wózkami i podopiecznych Stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam"! Startujemy: Mosty k/Jabłonkowa, dworzec kolejowy, 7.00-10.00, trasy piesze, rowerowa; Boconowice, pensjonat Na Kamyncu, 9.00-10.30, trasa piesza dla seniorów 75+; Nawsie, dworzec kolejowy, 6.45-10.00, trasy piesze; Cz. Cieszyn, Most Sportowy przy Parku Sikory, 10:00, trasa rowerowa. Więcej informacji na www.ptts-beskidslaski.cz.
▲ Zaprasza na wycieczkę 6. 8. z Kysuckiego Novego Mesta do wieży widokowej Tabor z zejściem do Zakopčia (około 16km). Dojazd do Kysuskiego Novego Mesta: Pociągiem pośpiesznym „Kysučan" do Čadcy: z Karwiny 6.11, Cz. Cieszyna 6.26, Trzyńca 6.31, Nawsia 6.41 (kupujemy bilet „MPS – mały pohraničný styk"). Tam przesiadka do pociągu kierunek Žylina 7.04. Prowadzi Marian Sodzawiczny 736 149 297.
▲ zaprasza na wycieczkę 10. 8. z Oščadnicy do Čadcy (trasa długości 15,5 km). Dojazd do Oščadnicy: Pociągiem pośpiesznym „Kysučan" z Karwiny 6.11, Cz. Cieszyna 6.26, Trzyńca 6.31, Nawsia 6.41 do Čadcy (kupujemy bilet MPS – „mały pohraničný styk). Tam przesiadka do pociągu kierunek Žylina 7.04. Prowadzi Wanda Farnik 777 746 320.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska: do 20. 8. wystawa pt. „I wojna światowa w pamięci pokoleń". Czynna: wt-pt w godzinach 8.00-15.00.
CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: 3 wystawy z cyklu „Potomkowie Piastów cieszyńskich": „Zofia Chotek, księżna Hohenberg", „Franciszek Ferdynand d´Este", „Dzieci Franciszka Ferdynanda i Zofii Chotek. Pierwsze sieroty I wojny światowej". Czynne w godzinach otwarcia budynku.
GALERIA MIASTA TRZYŃCA, Dom Kultury „Trisia": do 30. 8. wystawa pt. „Garden of Internalized Gaze". Czynna: po-pt w godz. 8.00-16.00.
HAWIERZÓW, Muzeum Górnicze, ekspozycja „Historia pisana węglem", ul. Pavlovova 583/2: do 30. 8. wystawa fotografii Romana Dzika pt. „Polska Sahara". Czynna: po i czt: w godz. 9.00-18.00, wt i pt: w godz. 9.00-15.00.
JABŁONKÓW, MUZEUM TROJMEZÍ, plk. Velebnovského 150: do 10. 11. wystawa pt. „Stuletnie sanatorium chorób płuc w Jabłonkowie". Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.
KARWINA, Biblioteka Regionalna – zaprasza na wystawę pracowni grafiki warsztatowej Młodzieżowego Domu Kultury w Stargardzie pt. „Przestrzeń rozwoju – Ryszard Bałoń i uczniowie". Werisaż 1. 8. o godz. 16.30. Wystawa czynna do 30. 8.
MUZEUM TĚŠÍNSKA, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Pędzlem, ołówkiem, dłutem". Czynna wt-nie: w godz. 9.00-17.00.
TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Sala Wystaw, ul. Frýdecká 387: do 30. 8. wystawa międzynarodowa pt. „Sympozjum wzbogaciło Trzyniec I i II". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 15. 11. wystawa pt. „Skarby i ciekawostki z magazynu". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 30. 9. wystawa fotografii Pavla Zubka pt. „Werk w zmianach czasu". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 20. 10 wystawa pt. „Białe złoto – krucha porcelana". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy", Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego: do 30. 9. wystawa pt. „Cieszyńskie piękno – Hoczki". Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 30. 8. wystawa pt. „Nasz drogi i święty skarb. 30-lecie Książnicy Cieszyńskiej". Czynna wt-pt: w godz. 8.00-18.00, so: w godz. 9.00-15.00.
MUZEUM DRUKARSTWA, Przystanek „Grafika", ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 31. 8. wystawa pt. „Secesyjna przygoda z ekslibrisem". Ekspozycja czynna: w po-czt: w godz. 10.00-15.00, pt: w godz. 14.00-20.00; so i nie: w godz. 11.00-18.00.

Zaproszenie na otwarcie muralu »Witejcie w Jabłónkowie«

Drodzy mieszkańcy, przyjaciele i miłośnicy sztuki!
Serdecznie zapraszamy na uroczyste otwarcie muralu „Witejcie w Jabłónkowie", które odbędzie się w czwartek 1 sierpnia 2024 roku w Jabłonkowie przy sklepie Faboss. Ten wyjątkowy mural przedstawiający parę w stroju górali śląskich i parę jabłonkowskich Jacków, został stworzony na podstawie twórczości wybitnego artysty z Jabłonkowa, Antka Szpyrca, z okazji dziesiątej rocznicy jego śmierci.
Program wydarzenia: • 17.00 – Rozpoczęcie • 17.15 – Oficjalne przemówienia: prezes Kongresu Polaków w RC (Mariusz Wałach), prezes stowarzyszenia „Kapela Lipka" (Chrystian Heczko), burmistrz Jabłonkowa (Jiří Hamrozi) oraz szef firmy Netis (Robert Cieślar). • Projekcja filmu „Na szkle wierszowanie" • 18.00 – Występ kapeli „Czerchla" • 18.30 – Luźne rozmowy na temat Antka Szpyrca i jego znaczenia dla Jabłonkowa (Irena Kawulok – córka Antka Szpyrca; Maciej Szymonowicz – autor muralu) • 19.00 – Ogłoszenie licytacji obrazu Antka Szpyrca na cele charytatywne.
Mural jest projektem Kongresu Polaków w RC we współpracy ze stowarzyszeniem „Kapela Lipka", władzami Jabłonkowa oraz kierownictwem firmy Netis S.A. Jesteśmy dumni, że możemy ożywić pamięć wybitnego jabłonkowianina i promować dziedzictwo kulturowe regionu. Wierzymy, że ten mural stanie się ważnym miejscem spotkań i kontemplacji piękna oraz historii.
Serdecznie zapraszamy także przedstawicieli mediów, aby dołączyli do tego wyjątkowego wydarzenia i pomogli szerzyć świadomość o naszym projekcie. Wszystkich chętnych prosimy o przybycie w tradycyjnych strojach lub odświętnym ubiorze, aby wydarzenie było jeszcze bardziej wyjątkowe.

WSPOMNIENIA

Dałaś nam życie, miłość,opiekę,
a w trudnych chwilach wielką pociechę.
Dziękujemy za wszystko Mamo kochana,
w naszej myśli i sercach na zawsze zapisana.

Dnia 31 lipca minie rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. JADWIGI LEGIERSKIEJ
z Karpętnej

Z miłością i szacunkiem wspominają syn Ryszard i córka Lucja z rodzinami.

Równocześnie 30 lipca przypominamy sobie 3. rocznicę śmierci naszej Babci

śp. FRANCISZKI MADZIA
z Wędryni

Prosimy o chwilę wspomnień i modlitwę.

Gł-373

Nie umarłam, bo wiem,
że żyję w sercach tych, których kochałam.

Dnia 1 sierpnia 2024 mija 19. rocznica tragicznej śmierci

śp. HALINY MATLOCH
z Trzyńca

O chwilę wspomnień proszą syn Mateusz, rodzice i brat z rodziną.

Gł-370

Kto w sercach żyje tych,
których opuścił, ten nie odszedł…

Dnia 30 lipca 2024 obchodziłby swoje urodziny nasz Kochany

śp. MAREK POLAK

Za modlitwę i chwilę cichych wspomnień dziękuje mama i siostra z rodziną.

Gł-364

Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią im się płaci.

Dnia 31 lipca minie 5. rocznica śmierci mojego Męża

śp. JÓZEFA ZIEMNIOKA
z Olbrachcic

Z szacunkiem i miłością wspomina żona.

Gł-353

Czas nie goi ran…
pozwala tylko przyzwyczaić się
do tęsknoty za tymi co odeszli

Dnia 1 sierpnia minie 6 lat, kiedy na zawsze opuścił nas nieodżałowany Mąż, Ojciec, Brat, Szwagier, Teść, Wujek, Dziadek i Pradziadek, Kolega i Przyjaciel

śp. STANISŁAW KONDZIOŁKA RSDr
Długoletni prezes MK PZKO we Frysztacie, wieloletni prezes PZKO oraz redaktor naczelny „Głosu Ludu"

Pamiętamy i wspominamy. Tym, którzy również pamiętają, dziękujemy.
Małżonka Wanda wraz z synami.

Gł-374

NEKROLOGI

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 26 lipca 2024 opuściła nas Kochana Mamusia, Teściowa, Siostra, Babcia, Szwagierka, Kuzynka, Ciocia i Przyjaciółka

śp. MARYLA KALETA
zamieszkała w Nawsiu,
emerytowana profesor
Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie

Pogrzeb Zmarłej odbędzie się w piątek 2 sierpnia 2024 o godz. 13.00 w kościele ewangelickim w Nawsiu. Po obrzędzie kremacja. Zasmucona rodzina.

Gł-372

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

śp. MARII KALETY
emerytowanej nauczycielki Polskiego Gimnazjum

składają rodzinie Zmarłej dyrekcja, nauczyciele oraz uczniowie Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Cz. Cieszynie.

Gł-371

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu" jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

PROGRAM TV

WTOREK 30 LIPCA

TVP 1

5.25 Fredek uszczęśliwia świat **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.55** Ranczo (s.) **10.00** Komisarz Alex 6 (s.) **10.55** Ojciec Mateusz 4 (s.) **11.45** Halo, tu Paryż **12.05** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? **18.00** Dziewczyny ze Lwowa 2 (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny **20.20** Tour de Pologne - kroniki **20.25** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024

23.25 Wielki Szu (dramat sensacyjny)

Tłem wydarzeń w filmie Chęcińskiego jest „gierkowska" Polska lat 70.: Polska marzeń o mniej szarym życiu i blichtru ówczesnych nowobogackich „elit". Na tym tle twórcy kreślą portret nieco staromodnego samotnika i outsidera, „triumfatora z piętnem przegranej w oczach", który - wybrawszy w młodości specyficzną i niezgodną z prawem drogę postanowił szukać sensu istnienia w doskonaleniu swych umiejętności. Jednak jeszcze ważniejszy jest w „Wielkim Szu" swoisty pojedynek między mistrzem i uczniem, wielkim kanciarzem zmęczonym życiem, wyposażonym w życiową mądrość, doświadczenie i dystans a młodzikiem zafascynowanym jego osobowością, głodnym sukcesu i pieniędzy, trawionym gorączką rodzącego się nałogu.

TVP 2

6.25 Serce pełne miłości **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Lena na Bałkanach. **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.10** Akacjowa 38 (s.) **13.55** Va banque (teleturniej) **14.25** Na sygnale (s.) **14.55** M jak miłość (s.) **15.50** Koło fortuny (teleturniej) **16.25** Familiada (teleturniej) **16.55** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024Igrzyska Olimpijskie **20.40** Dzień dobry, kocham Cię (komedia romantyczna) **22.30** Panorama **23.10** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.45 Ukryta prawda **6.40** Kuchenne rewolucje. Kalisz **7.35** SOS. Ekipy w akcji (s.) **8.35** W-11 - Wydział Śledczy (s.) **10.05** Opowieści małżeńskie **11.15** Kuchenne rewolucje. Zamość **12.20** Ukryta prawda **14.25** Szpital (s.) **15.25** Doradca smaku. Szaszłyki z sałatą **15.30** Kuchenne rewolucje. Gdańsk **16.35** Ukryta prawda **17.40** Detektywi (s.) **18.45** Sport, pogoda **19.00** Fakty **20.00** Doradca smaku. Pieczony łosoś z sosem bearnaise **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Belfer (s.) **23.20** Kuba Wojewódzki. Karol Strasburger i Smolasty (talk-show).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **13.35** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.35** Gliniarze (s.) **17.35** Sekrety rodziny. Testament **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** xXx (film USA) **22.45** Wybraniec śmierci (film USA).

TVC 1

6.00 Klejnoty naszego krajobrazu **6.25** Podróż po Roatanie **6.59** Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Chwila dla piosenki **10.10** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki **11.05** Klejnoty naszego krajobrazu **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Zapachy kuchni cypryjskiej z Miroslavem Donutilem **12.55** Ostatnia szansa (film) **14.20** Platyna (film) **14.40** Hercule Poirot (film) **16.10** Magnum (s.) **17.00** Podróż po północnej Zlatiborze **17.25** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport

20.10 Pupendo (film)

Akcja filmu opartego na motywach opowiadań Petra Šabacha rozgrywa się w latach 80. Opowiada o dwóch diametralnie różnych rodzinach: rzeźbiarza Máry i towarzysza Břečki, dyrektora szkoły podstawowej. Pierwsza z nich prześladowana jest przez reżim, druga wesoło płynie z głównym prądem. Obok rodziców w filmie pojawiają się dorastające dzieci, które mają własne zdanie na temat ich postaw. Włóczą się bez celu po przedmieściach, chodzą na wagary, a czas zabijają marzeniami o wspólnej ucieczce poza granice codzienności...

22.10 Późne popołudnie klauna **23.10** Za kurtyną **0.15** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **0.55** Nasze hobby.

TVC 2

6.00 Wspaniałe kanały wodne **6.55** Cuda ludzkiego geniuszu **7.45** Cudowna planeta **8.40** Przygody nauki i techniki **9.10** Bedeker **9.35** Napoleon, los i śmierć **10.35** Bitwy o Europę **11.30** Urodzeni 1918 **12.25** Wyprawa Rembaranka 1969 **13.20** Nieznany Madagaskar **14.15** Dzika Australia **15.05** Przygony nauki i techniki **15.35** Czar lalek: W bajkowym świecie **16.05** Kronika starożytnego Egiptu **17.00** Europa z lotu ptaka **17.45** Cudowna Ameryka **18.40** Bedeker **19.10** Na rowerze po Czechach **19.20** W poszukiwaniu smaków **19.30** Co Czech, to hodowca **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Serce i szpada (film) **21.50** Skrzydełko czy nóżka? (film) **23.35** Kruk (s.) **0.25** Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.25** Ogólniak z o.o. (s.) **9.45** Dama i Król (s.) **10.55** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **14.30** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.45** Pościg **18.55** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Odznaka Wysočina (s.) **21.40** Dama i Król (s.) **23.00** CSI: Kryminalne zagadki Vegas (s.) **23.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.35** Małe sprawy wielkiego miasta (s.) **10.40** Policja Hamburg (s.) **12.35** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.35** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.45** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Przez palce (film) **22.25** 7 przypadków Honzy Dědka **23.35** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

ŚRODA 31 LIPCA

TVP 1

5.50 Manewry miłosne, czyli córka pułku **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Zrujnowani, odbudowani **8.05** Halo, tu Paryż **8.25** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.00** Dziewczyny ze Lwowa 2 (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.15** Tour de Pologne - kroniki **20.20** Reporterzy **20.30** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 **23.25** Kret (dramat).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Zrujnowani, odbudowani **11.50** Barwy szczęścia (s.)

12.30 Koło fortuny (teleturniej)

Udział bierze 3 zawodników. Kręcą kołem, a następnie odgadują hasła typując spółgłoskę za daną sumę pieniędzy znajdującą się na kole. Zawodnik, który jako pierwszy ułoży hasło w rundzie, zatrzymuje wygraną. W finale można wygrać samochód.

13.10 Akacjowa 38 (s.) **13.55** Va banque (teleturniej) **14.25** Na sygnale (s.) **14.55** M jak miłość (s.) **15.50** Koło fortuny (teleturniej) **16.25** Familiada (teleturniej) **16.55** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 **20.40** Asterix na olimpiadzie (komedia przygodowa) **22.45** Panorama **23.25** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.45 Ukryta prawda **6.40** Kuchenne rewolucje. Gdańsk **7.35** SOS. Ekipy w akcji (s.) **8.35** W-11 - Wydział Śledczy (s.) **10.05** Opowieści małżeńskie **11.15** Kuchenne rewolucje. Czeladź **12.20** Ukryta prawda **14.25** Szpital (s.) **15.25** Doradca smaku. Pieczony łosoś z sosem bearnaise **15.30** Kuchenne rewolucje. Elbląg **16.35** Ukryta prawda **17.40** Detektywi (s.) **18.45** Sport, pogoda **19.00** Fakty **19.40** Uwaga! **20.00** Doradca smaku. Krem z kukurydzy **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Zabójcze maszyny (film SF) **23.30** Szybcy i wściekli 7 (film).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny. Wuj sknera **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **13.35** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.35** Gliniarze (s.) **17.35** Sekrety rodziny **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.20** Piłka nożna. Eliminacje Ligi Mistrzów **22.20** Pogromcy duchów. Dziedzictwo (komedia SF).

TVC 1

6.00 Klejnoty naszego krajobrazu **6.25** Podróż po Zlatiborze **6.59** Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** My, uczęszczający do szkoły (s.) **11.00** Klejnoty naszego krajobrazu **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Zapachy kuchni cypryjskiej z Miroslavem Donutilem **12.55** Pieczenie na niedzielę **13.35** Z zapachem tradycji **14.00** Już od Edenu (film) **15.15** Niewidzialni (s.) **16.10** Magnum (s.) **17.00** Podróż po Penangu **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Komisarz Florence (s.) **21.45** Angielka (s.) **22.55** Czwarta gwiazda (s.) **23.25** Miejsce zbrodni - Drezno (s.) **1.00** Sisi (s.) **1.45** AZ kwiz.

TVC 2

6.00 Nieznany Madagaskar **6.50** Dzika Australia **7.40** Niesamowita Tajlandia

8.35 Paryż w zwierciadle czasu

Paryż, jedno z najbardziej majestatycznych miast na świecie, jest źródłem wciąż odnawiającego się, urzekającego uroku. To „wieczne miasto" przetrwało próbę czasu. Na przestrzeni wieków, dzięki swojej burzliwej historii, stało się jednym z awangard rozwoju architektonicznego. Każdy, kto chce zrozumieć Paryż, musi cofnąć się do jego początków. Francuski film dokumentalny zgłębia historię Paryża. Dziś stolica Francji znajduje się na rozdrożu i szuka nowych terytoriów. Transformacja ta jest niezbędna, aby Paryż pozostał Paryżem. Wieczne miasto, miasto świateł. Odważne, burzliwe, wizjonerskie...

9.30 Bedeker **10.00** Zaloty w świecie zwierząt **10.50** Królestwo natury **11.20** Szalony świat zimnej wojny **12.15** Drogi krzyżowe **12.45** Operacja Barbarossa **13.30** Było- nie było w Londongradzie **14.25** Czeskie tajemnice **15.05** Cisza na Morzu Śródziemnym **16.00** Chiny na języku **16.50** Bedeker **17.20** Piłka nożna: Chance Liga Narodowa 2024/2025 (transmisja) **19.30** Oldřich Nejedlý **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Starożytne budowle **21.00** Piękno bretońskiego wybrzeża **21.55** Zwariowane przygody Louisa de Funesa **22.50** Diabli mnie biorą (film) **0.25** Dalgliesh (s.) **1.10** Królestwo piratów.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.20** Ogólniak z o.o. (s.) **9.35** Odznaka Vysočina (s.) **10.55** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.45** Pościg **18.55** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamieńmy się żonami **21.40** Małe miłości **22.40** CSI: Kryminalne zagadki Vegas (s.) **23.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.30** Winogrodnicy (s.) **10.40** Policja Hamburg (s.) **12.35** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.45** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.) **21.30** Za kratkami **22.40** Show Jana Krausa **23.40** Tak jest, szefie! **0.55** Policja w akcji.

CZWARTEK 1 SIERPNIA

TVP 1

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie. Schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.)

8.55 Ranczo (s.)

Zbliża się koniec kadencji wójta, czas na nowe wybory. Wójt już czuje się zwycięzcą, jednak pojawia się pogłoska, że Lucy także zamierza kandydować. Do jej sztabu wyborczego zostaje wprowadzony szpieg. Program wyborczy Lucy zostaje przez wójta skradziony i ogłoszony jako swój. Lucy w końcu nie zgłasza swojej kandydatury. Wójt znowu zostaje wójtem i dopiero wtedy orientuje się, że odniósł pyrrusowe zwycięstwo. Wyborcza intryga się powiodła.. Kusy i Lucy padają sobie wreszcie w ramiona. Wkrótce jednak znowu w życie prywatne bohaterów wkroczy polityka.

10.00 Komisarz Alex 6 (s.) **10.55** Ojciec Mateusz 4 (s.) **11.45** Halo, tu Paryż **12.05** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 **17.00** Teleexpress **17.20** Warszawskie dzieci '44 **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.30** Warszawiacy śpiewają (nie)zakazane piosenki (koncert) **22.00** Sprawa dla reportera **23.05** Kamienie na szaniec (dramat polski).

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Program publicystyczny **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacjowa 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.30** Na sygnale (s.) **15.00** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.55** Koło fortuny (teleturniej) **16.25** Familiada (teleturniej) **16.55** Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 **23.10** Panorama **23.50** Krucjata. Prawo serii (s.).

TVN

6.20 Ukryta prawda **6.40** Kuchenne rewolucje. Elbląg **7.35** SOS. Ekipy w akcji (s.) **8.35** W-11 - Wydział Śledczy (s.) **10.05** Opowieści małżeńskie 2 **11.10** Kuchenne rewolucje. Biała Podlaska **12.15** Ukryta prawda **14.20** Szpital (s.) **15.20** Doradca smaku (mag.) **15.25** Kuchenne rewolucje. Ostrów Wielkopolski **16.35** Ukryta prawda **17.40** Detektywi (s.) **18.45** Sport, pogoda **19.00** Fakty **20.00** Doradca smaku. Mus czekoladowy z malinami rumowymi **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kuchenne rewolucje. Lębork **21.55** 40-letni prawiczek (komedia USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **13.35** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.35** Gliniarze (s.) **17.40** Sekrety rodziny **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Piłka nożna. Eliminacje Ligi Konferencji Europy **22.20** To skomplikowane (komedia USA).

PROGRAM TV

TVC 1

6.00 Klejnoty naszego krajobrazu **6.25** Podróż po Penangu **6.59** Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Uśmiechy J. Bohdalowej **10.30** Kamera na szlaku **11.00** Klejnoty naszego krajobrazu **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Zapachy kuchni cypryjskiej z Miroslavem Donutilem **12.55** Za kurtyną **14.00** Piosenki z innego miasta **14.15** Chłopaki w akcji **14.40** Hercule Poirot (s.) **16.10** Magnum (s.) **17.00** Podróż po wschodniej Anglii **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Most! (s.)

21.00 Winnetou III (film)

Winnetou, dzielny wódz Apaczów, oraz jego biały brat Old Shatterhand czekają na śmierć przywiązani do pala tortur. Biali bandyci obarczyli Winnetou winą za śmierć syna wodza Indian z plemienia Jicarillo, by w ten sposób pozbyć się niebezpiecznych przeciwników. Winnetou i Old Satterhand w ostatniej chwili uwolnieni przez trapera Sama Howkinsa uciekają w góry. Tam dochodzi do rozstrzygającej walki z Indianami Jicarillo i bandytami.

22.30 Pr. rozrywkowy **23.25** Komisarz Montalbano (film) **1.15** AZ kwiz.

TVC 2

6.00 Urodzeni 1918 **6.50** Europa dziś **7.25** Było-nie było w Londongradzie **8.20** Świat zwierząt **9.15** Cudowna Ameryka **10.05** Bedeker **10.35** Kronika starożytnego Egiptu **11.30** Lotnicze katastrofy **12.15** Czeskie tajemnice **12.55** Zaloty w świecie zwierząt **13.50** Cudowna planeta **14.45** Królestwo natury **15.10** Czeskie wsie **15.30** Dzikie pszczoły **16.25** Na Jedwabnym Szlaku **17.05** Diabli mnie biorą (film) **18.40** Bedeker **19.10** Czar lalek: W bajkowym świecie **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Wszyscy moi bliscy (film) **21.45** Tobruk (film) **23.25** Za kratkami.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.20** Ogólniak z o.o. (s.) **9.40** Policja kryminalna Anděl (s.) **10.55** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.35** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.45** Pościg **18.50** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja Modrava (s.) **21.35** Dama i Król (s.) **22.45** CSI: Kryminalne zagadki Vegas (s.) **23.45** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.10** Gliniarz (s.) **10.25** Policja Hamburg (s.) **12.20** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.20** Komisarz Rex (s.) **14.25** Policja w akcji **15.25** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Uwaga, pies (film) **22.35** Incognito **23.40** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

CO W KINACH

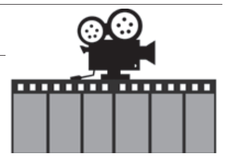

CZ. CIESZYN – Central: Twisters (30, godz. 17.30).

HAWIERZÓW – Kino Letnie: Sladký život (30, godz. 21.30); Lucky Winners (31, godz. 21.30); Harold i magiczna kredka (1, godz. 21.00).

KARWINA – Centrum: Fantastyczne Istoty (31, godz. 10.00); **KARWINA – Kino Letnie**: Zápisník alkoholičky (1, godz. 21.00).

CIESZYN – Piast: Gru i Minionki: Pod przykrywką (30, godz. 10.30); **Był sobie kot** (31, 1, godz. 10.30).

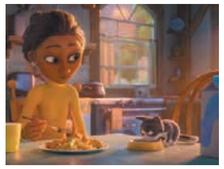

Pewien rozpieszczony i samolubny kocur wiedzie lekkomyślne życie nie doceniając troski i miłości, jaką otacza go jego opiekunka. Gdy na skutek wariackiego wybryku traci ostatnie już dziewiąte życie, staje mordka w mordkę z nieodwracalnym. Sądząc, że jego ziemska podróż właśnie dobiegła końca, kocur wpada w popłoch. Okazuje się jednak, że znowu ma więcej szczęścia niż rozumu, bo łaskawy Stwórca postanawia dać mu jeszcze jedną szansę. A właściwie jeszcze 10 szans. Kocur powraca na ziemię, by odebrać lekcję wdzięczności, przyjaźni i miłości. Zachwycony obiecuje sobie, że tym razem będzie zupełnie inny niż dotąd. Ale że aż tak inny?! Otóż kocur w każdym kolejnym wcieleniu będzie przybierał niespodziewaną formę i kształt. Jako papuga, rozkoszny szczur, nieporadny karaluch, borsuk, a raz nawet, o zgrozo! pies, będzie musiał stawić czoła szalonemu naukowcowi, który chce zniszczyć naturalną harmonię w przyrodzie. Czy uda mu się wykorzystać tę szansę i stać się najlepszą wersją samego siebie?

CO W STREAM-IE

Wielka woda

Polski serial dramatyczny oparty na wydarzeniach powodzi tysiąclecia, która nawiedziła Wrocław i okoliczne tereny w 1997 roku. Serial koncentruje się na losach kilku postaci, których życie zostaje drastycznie zmienione przez kataklizm. Jaśmina Tremer, hydrolog, wraca do Wrocławia, aby pomóc w zarządzaniu kryzysem, mimo skomplikowanej przeszłości i trudnych relacji z mieszkańcami. Polityczne i społeczne napięcia rosną, gdy władze lokalne i mieszkańcy stają przed dylematami moralnymi i logistycznymi związanymi z ewakuacją i ochroną miasta.

Gdzie oglądać: Netflix

Skazana

Polski serial kryminalny, który opowiada historię sędzi Alicji Mazur (grana przez Agatę Kuleszę), której życie wywraca się do góry nogami, gdy zostaje oskarżona o przestępstwo, którego nie popełniła, i trafia do więzienia. W zakładzie karnym musi stawić czoła brutalnym realiom, w tym konfrontacjom z więźniarkami, które wcześniej sama skazała. Serial ukazuje jej walkę o przetrwanie i odkrycie prawdy, jednocześnie poruszając tematy sprawiedliwości, winy i zemsty. Twórcy koncentrują się na psychologicznym portrecie bohaterki i dynamicznej fabule, pełnej zwrotów akcji.

Gdzie oglądać: Max

Taylor Swift... promuje Warszawę

Taylor Swift należy do największych gwiazd współczesnej muzyki pop. Fot. ARC

Turyści, którzy przyjadą na sierpniowe koncerty Taylor Swift w Warszawie, mogą zostawić w stolicy nawet ok. 190 mln zł – szacuje Marek Traczyk z Warszawskiej Izby Gospodarczej. Eksperci, z którymi rozmawiała PAP, wskazują, że na koncertach zarobią nie tylko hotelarze i gastronomia.

W dniach 1, 2 i 3 sierpnia br. w Warszawie odbędą się koncerty amerykańskiej gwiazdy Taylor Swift. Eksperci zwracają uwagę, że w związku z tym stołeczni przedsiębiorcy mogą liczyć na spore zarobki. Głównym beneficjentem będą hotele i usługi gastronomiczne, które w związku z koncertami amerykańskiej wokalistki spodziewają się napływu turystów, nie tylko z kraju, ale i z zagranicy.

Dla przykładu brytyjskie media informowały, że wpływ z ośmiu londyńskich koncertów Taylor Swift ma przynieść brytyjskiej gospodarce zyski wysokości 1 mld funtów. Dziennik „The Independent" informował w maju, że na europejskie tournée zamierzają przybyć również turyści z USA. Mieli trudności w zakupie biletu w ich kraju, a cena wejściówek była bardzo wysoka. Wskazywano, że Amerykanie mogli wykupić nawet 1/5 biletów na koncerty Swift w Europie.

Wpływ amerykańskiej gwiazdy oraz ciągnących za nią fanów na gospodarkę doczekał się też specjalnego określenia „Swiftonomics". Eksperci, z którymi rozmawiała PAP, wskazują, że podobnego efektu może spodziewać się Warszawa.

Marek Traczyk z Warszawskiej Izby Gospodarczej wylicza, że „eventowy" turysta przyjeżdżający na wydarzenia tego typu, jak np. koncerty Taylor Swift, zostawia ok. 1000 euro. – Przy szacunkach, że pula przyjezdnych turystów spoza Warszawy i kraju będzie stanowić ok. 25 proc. publiczności i przy założeniu, że na koncercie będzie 60 tys. ludzi, łączna suma wydatków przyjezdnych przez 3 dni może być na poziomie 45 mln euro, czyli ok. 190 mln zł – ocenił Traczyk. – To się rozkłada bardzo równomiernie, bo turyści rozjeżdżają się po mieście, dodatkowo szukają ciekawych atrakcji i obiektów, jak kawiarnie, muzea, dyskoteki czy centra handlowe – dodał.

Traczyk zwrócił uwagę, że Polska nie ma wiele do zaoferowania turystom. Wskazał, że w takich krajach jak Niemcy, Francja czy Włochy, w szczycie sezonu turystycznego organizuje się ponad 4 tys. wydarzeń typu koncerty, festiwale czy festyny. Do tych państw od czerwca do września przyjeżdża od 25 do ponad 30 mln turystów. – U nas takich imprez jest zdecydowanie mniej – podkreślił rozmówca PAP.

Sprawdzając wybrane noclegi w serwisie Booking.com, w terminie warszawskich koncertów Taylor Swift, w hotelach i hostelach w pobliżu Stadionu Narodowego nie ma wolnych miejsc. W serwisie pojawia się także informacja, że ponad 80 proc. miejsc noclegowych w Warszawie nie jest już w tym czasie w ogóle dostępna.

Psycholog biznesu Andrzej Tucholski zwrócił uwagę, że podobnie jak w przypadku corocznie odbywającego się festiwalu Opener w Gdyni, także w Warszawie będzie bardzo ograniczona podaż miejsc hotelowych, co oznacza, że ceny pójdą w górę. Według Traczyka przy podobnych wydarzeniach wzrost frekwencji i rezerwacji pokoi hotelowych wynosi zazwyczaj ok. 60 proc.

Ekspert zwrócił uwagę, że hotele umiejętnie „żonglują" cenami. Z jego analizy wynika, że kiedy nie ma koncertów, takie obiekty sprzedają pokoje za średnio 200, 400 czy 500 zł za dobę. Kiedy jednak już takie imprezy się pojawiają, to ceny za nocleg potrafią wzrosnąć nawet pięciokrotnie. Jego zdaniem po systemach rezerwacyjnych hoteli widać, że mają one wolne pokoje i czekają na spóźnialskich. – Te ceny są pewną barierą i nie każdego na to stać – podkreślił.

Traczyk poinformował, że w stolicy jest ponad 50 tys. miejsc hotelowych. Część osób, które przyjadą na koncerty Taylor Swift może – aby zaoszczędzić – szukać zakwaterowania także w podwarszawskich miejscowościach. Według przedstawiciela Izby w tych miejscach ceny też poszły w górę, ale nie aż tak jak w stolicy. Ekspert zauważył, że na koncertach amerykańskiej wokalistki zarobią też sklepy, ponieważ zakupy stanowią ok. 20 proc. wydatków turystów.

Prezes Izby Gospodarczej Gastronomii Polskiej Jacek Czauderna w rozmowie z PAP zwrócił uwagę na inny aspekt koncertów Taylor Swift w Warszawie. Jego zdaniem napływ zagranicznych turystów to dobry moment dla promocji polskiej kuchni, na czym mogą zyskać restauracje oferujące takie dania.

Czauderna spodziewa się, że ceny oferowanych w restauracjach potraw i napojów będą wyższe o ok. 10 proc. z powodu wizyty Swift w Warszawie i trwającego sezonu letniego. – Na duży wydatek będą musieli przygotować się też sami uczestnicy koncertów, którzy chcieliby stołować się na Stadionie Narodowym – dodał. **(PAP)**

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. polski zespół z Piotrem Kupichą
2. Eleneczka urzędowo
3. białkowa substancja regulująca przebieg procesów życiowych
4. alpaka, zwierzę domowe z wielbłądowatych.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ENZYM

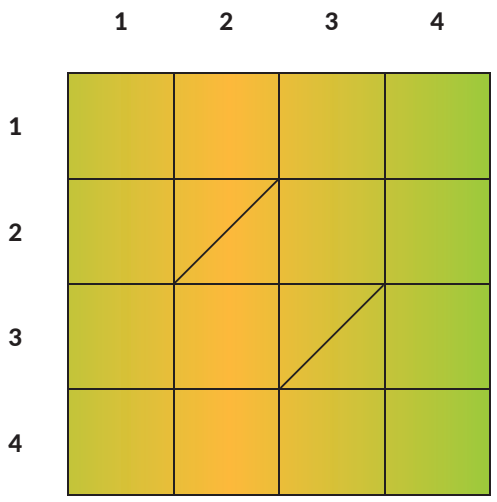

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. odpowiedni moment, właściwa chwila
2. wydzielony obszar wyborczy
3. cienka gałązka wierzbowa, witka
4. Hanuszkiewicz lub Małysz.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
OBWÓD

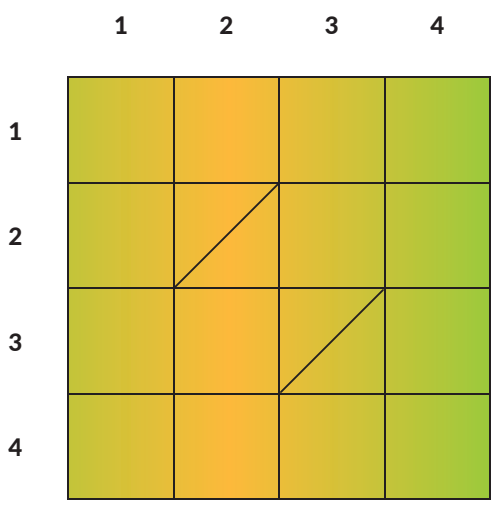

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa miasta na prawach powiatu w Polsce, w województwie śląskim, na Wyżynie Śląskiej, w centrum Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Na granicy tego miasta oraz Chorzowa i Piekar Śląskich znajduje się zespół przyrodniczo-krajobrazowy Żabie Doły, natomiast w pobliskich Miechowicach w 2012 roku utworzono zespół przyrodniczo-krajobrazowy Miechowicka Ostoja Leśna...

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. urwis, psotnik, łajdak
2. dział fizyki zajmujący się badaniem natury światła, prawami opisującymi jego emisję, rozchodzenie się, oddziaływanie oraz pochłanianie przez materię
3. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
4. pilarki stołowe..., ukośnice lub coś nachylone pod kątem, pochyłe
5. urządzenie do zamykania i otwierania drzwi, suwak lub średniowieczna budowla obronna.

Wyrazy trudne lub mniej znane: UKOŚNE

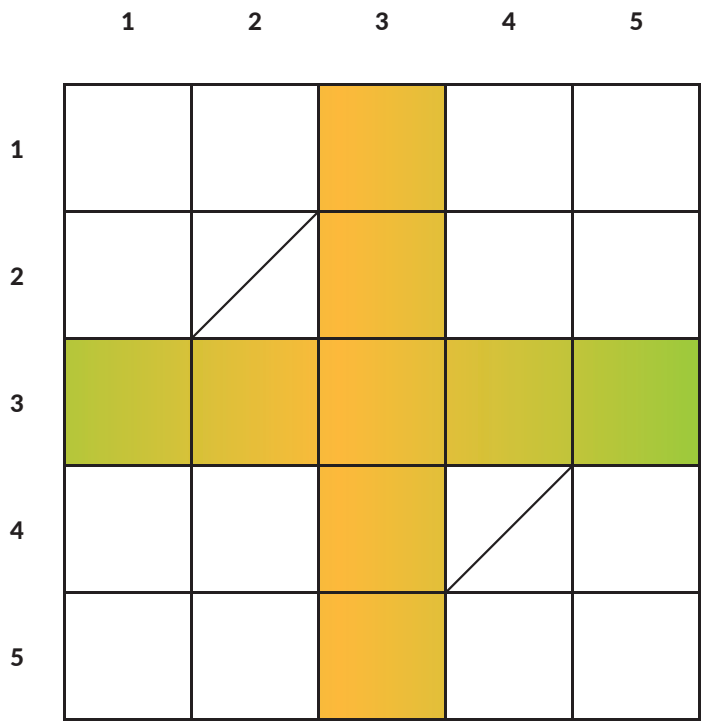

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie nakielskim. Leży ono w odległości 40 km na południowy zachód od Bydgoszczy i 80 km na północny wschód od Poznania, w północnej części Pojezierza Gnieźnieńskiego...

1.-4. kolor bezchmurnego, pogodnego nieba
3.-6. coś wymyślonego, zmyślonego, co naprawdę nie istnieje
5.-8. w mitologii greckiej jedna z siedmiu sióstr Hiad
7.-10. tnąca część broni siecznej
9.-12. „ja" na pierwszym planie
11.-2. kolubryna lub Gruba Berta.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AJSYLE, KLINGA

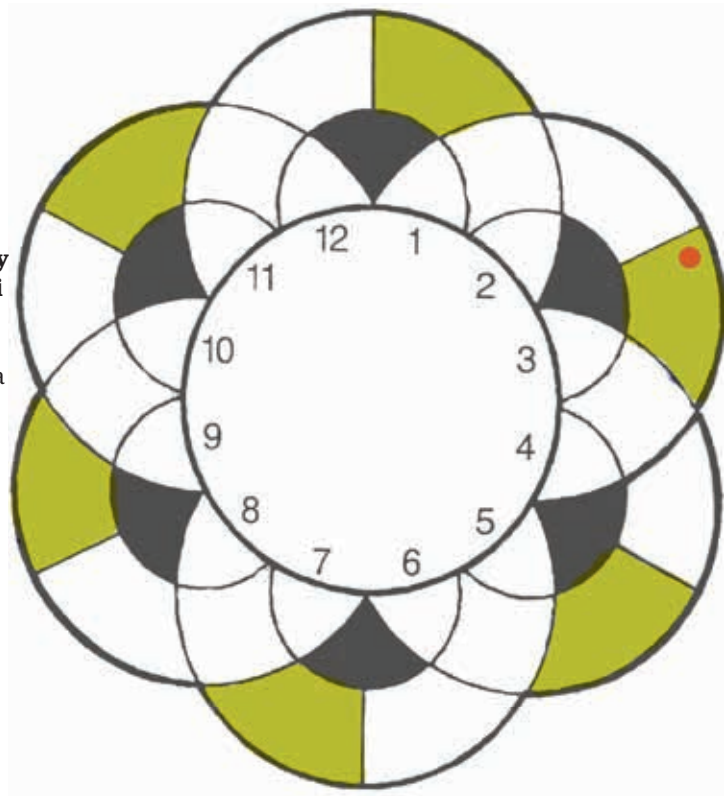

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 9 sierpnia 2024 r. Nagrodę z 16 lipca otrzymuje **Leonard Procner z Czeskiego Cieszyna**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie połączonych minikwadratów magicznych z 16 lipca: KWIDZYN
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 16 lipca: SPÓD, PRESER, ÓSEMKA, DRAK
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 16 lipca: MOST, OCENA, SNOZA, TAAL
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 16 lipca: GŁOWNO

„Głos" jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023" za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"

MINISTERSTVO KULTURY · Kancelaria Prezesa Rady Ministrów · Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie · Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego · STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów".

Głos GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu", ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos" należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS